

BABITS MIHÁLY

ERATO

AZ EROTIKUS VILÁGKÖLTÉS ZET REMEKEI

**A RAJZOK
FRANÇOIS DE BAYROS
EREDETI MUNKÁI**

HELLAS VERLAG

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2012
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5292-49-1 (online)
MEK-11199

TARTALOM

- Aphroditéhez.**
Homérosz invokációja.
- Énekek éneke.**
Salamon király könyvéből.
- Dal az el nem jött leányról.**
Sappho.
- Szüret.**
Anakreon.
- A görög anthológiából.**
Philodémos.
- A megtérő hajnalhoz.**
Meleagros.
- A görög anthológiából.**
Markos Argentarios.
- A görög anthológiából.**
Paulos Silentarios.
- A görög anthológiából.**
Paulos Silentarios.
- Epigramm.**
Diophanes Myrianos.
- Szerelmes párbeszéd.**
Theokritos.
- Lesbiához.**
Catullus.
- Lesbiához.**
Catullus.
- Lesbiáról.**
Catullus.
- Cornelius Gallus szerelmes verse Lidiához.**
- Nyári dél.**
Ovidius.
- Propertius elmondja gyönyörűségeit.**
Propertius.
- Phyllis.**
Martialis.
- A hitves és a fizetés.**
Petronius, Arbiter.
- Nászdal.**
Petronius, Arbiter.
- A valódi gyönyörűség.**
Petronius, Arbiter.
- A hársfaágak csendes árnyán...**
Walter von der Vogelweide.
- A bujaság szonettjeiből.**
Pietro Aretino.
- Szerelmesemhez.**
Francesco Berni.
- Shakespeare szonettjeiből.**
I.
II.
- Találós mese.**
Earl of Rochester.
- A szép combok.**
Alexis Piron.
- A szerelmes kurtizán.**
La Fontaine.
- Jancsi úr gyűrűje.**
Rabelais meséje.
La Fontaine.
- A csiptető.**
La Fontaine.
- Egy verseskönyv elé.**
Giorgio Baffo.
- A szív.**
Chevalier de Beufflers.
- Felelet a „SZÍV” című versre.**
Voltaire.
- A lányok szive.**
Ch. Bovie.
- A fiuk szive.**
Ch. Bovie.
- Egy ifju panasza.**
André Chénier.
- Éjjeli vendégség.**
André Chénier.
- Római elégia.**
Goethe.
- A napló.**
Goethe.

Szerelmes ifju estfantáziája.

G. A. Bürger.

Egy fiatal leányhoz.

Henri Cantel.

Nászdal.

Christian Günther.

Énekek éneke.

Heine.

A szegény varróleány.

Beranger.

A hold balladája.

Musset.

Titkos muzeum.

Théophile Gautier.

Egy pogány imája.

Charles Baudelaire.

Egy arc ígéretei.

Charles Baudelaire.

A szökőkút.

Charles Baudelaire.

Léthe.

Charles Baudelaire.

Kárhozott asszonyok.

(Delphine és Hippolita.)

Charles Baudelaire.

Gyönyörök mártirja.

Charles Baudelaire.

Fifi.

Paul Verlaine.

Semmi mást!

Paul Verlaine.

Intézeti lányok.

Paul Verlaine.

Roukine hercegnő.

Paul Verlaine.

Ouverture.

Paul Verlaine.

Esti imádság.

Artur Rimbaud.

Une négresse.

Stephane Mallarmé.

Zsúfolt, fájdalmas folyamokból...

Walt Whitman.

Ez a női alak.

Walt Whitman.

Egy nő vár reám.

Walt Whitman.

Venus perversa.

Richard Dehmel.

A kis házikó.

Pierre Louys.

Gyönyör.

Pierre Louys.

Aphroditéhez.

Homérosz invokációja.

*Zengem az istennőt, aki Kyprosban született; ő
mézes ajándékot hoz a földre, örök mosolyával
isteni arcán, és kifakasztja a vágy bimbóit.*

*Üdvözlégy, gyönyörű gyönyöröknek asszonya! add meg
a szerelemgyújtó dalolásnak drága hatalmát:
minden isten előtt teneked zendüljön az ének!*

Énekek éneke.

Salamon király könyvéből.

Szép vagy, ó szerelmesem, szép! Lábadat sarú diszíti, ritka drága gyöngyű;
tomporodnak kerülete, mint a mesterek kezéből kikerült kősöntyű.

Lábadszára mint aranyszín fundamentumon szökellő karcsú oszlop, márvány;
a te két emlőd nyugalma, mint a liliommezőkön legelő két bárány.

Köldököd mint illatozó olajok nyomától sikos szép kerekded csésze,
Hasad mint a zaffirokkal rakott elefánttetemnek drága tündöklése.

Hasad mint a liliummal köröskörül megkerített dús gabonaasztag;
karod ámbraszín pereccel, két kezed nehéz gyűrűvel aranyosan gazdag.

Balkezed a fejem alatt, jobb kezeddal megölelgetsz, megcirógatsz, édes;
nyakad mint a karcsú torony kimagaslóan Libanon hegyéhez.

Nyakad mint a Dávid tornya; méz csepeg nyelved hegyéről; inyed édességes;
fogaid mint most fűrésztött tiszta hófehér juhocskák; ajakad tömjénes.

Halántékd mint a sűrű selyem lomb közül kitetsző darab pomagranát;
szemed mint a kék halastó; arcod ékességeinek ki mondhatja számát?

Tégy engem mint egy pecsétet a te kebeledre, mint egy bélyeget karodra,
mert kemény a szerelem mint a koporsó, és erős mint nagy vizeknek sodra.

No, szerelmem, gyere menjünk a mezőre, illatoznak künn a mandragórák;
már a szőlő is virágzik, s kifakadtak ajtónk előtt a gyümölcsöző fák.

Dal az el nem jött leányról.

Sappho.

Letűnt a fiastyuk és a
hold is: tovaszállt az éjfél;
elmult a találka-óra
s én itt heverek - magamban!

Szüret.

Anakreon.

A sötétbogyóju szőlőt
kosarakba gyűjtve vállon
viszik ifjak és leányok;
de a kádba öntve már csak
a legény tiporja vígan
locsogó musttá a fürtöt:
kiabál s dicséri Bacchost
vidám taposó-dalokkal,
amikor csobogni hallja
a toroknak kedves újbort,
amiből vének ha isznak,
remegő bokájuk ugrál
s lobog ősz hajuk a táncban.

A szerelmes ifju árnyas
lugasok hűsébe surran,
hol a karcsutestü lányka
pihen, és mig alszik, esdve
csalogatja már előre
élvezni a hitves-ágyat.
De ha az szavára nem hajt,
leszorítja, kényszeríti:
fiatalság, csintalanság,
ez a bor gonosz hatalma!

A görög anthológiából.

Philodémos.

Ó láb, óh lábszár, s amikért elzúlleni nem kár,
óh comb, óh lágyék, tompora s gömbölyü far!
Óh váll, óh emlők, s te megejtő karcsu nyak íve,
óh gyönyörű két kéz! óh szemek, örüitem!
Óh buja mozdulatok, s szájt szájra fűző buja nyelvek
csókjai, óh ideget fölkavaró buja hang!
Nem görög asszony szült, Flórám, és nem dalolod bár
Sapphót - Perseus is hindu leányt szeretett!

A megtérő hajnalhoz.

Meleagros.

Óh nyomorult hajnal! hol késel most, amikor más
öleli Démót, s más élvez a paplan alatt?
Hej, mikor én vígadtam ölén, be sietve dobáltad
rám kárörvendő gúnymosolyod nyilait!

A görög anthológiából.

Markos Argentarios.

Keblem az ő keblén, szívem szívére dobogva:
csókosan itták föl ajkaim Antigonét;
égő testét testemhez szoritottam... a többit
födje titok: csak a mécs látta, mi jött ezután!

A görög anthológiából.

Paulos Silentarios.

Markolom a mellét... ajakát ajakamra... vakító
vállát, drága nyakát szomjasan issza szemem.
Még nem egészen enyém a gyönyör, még harcol a kislány,
még nem akarna szegény ágyra borulni velem.
Aphrodité s Pallás harcol: buja vágy s szüziesség;
s két istennő közt reszketeg olvadok én.

A görög anthológiából.

Paulos Silentarios.

Vesd le ruhád, gyönyöröm: had öleljük meztelen egymást
s szomjas testemhez fűzd buja tagjaidat!
Dobd le ruhád, gyönyöröm: ne maradjon semmise köztünk!
Most Semirámis-fal lenne a könnyü szövet.
Nyomjuk a mellet a mellre, az ajkat az ajkra; a többit
Nem nevezem, gyönyöröm; gyűlölöm a fecsegést.

Epigramm.

Diophanes Myrianos.

Méltán mondod Erósra: ú t o n á l l ó!
Éjjel jár, s a ruhát lehuzza rólunk.

Szerelmes párbeszéd.

Theokritos.

Leány:

Mind gonosz a pásztor: pásztor csalogatta Helénát!

Pásztor:

Ment a pásztor után az okos Heléna magától.

Leány:

Mit dicsekedsz, te gonosz?... Mondják, hogy a csók csupa semmi.

Pásztor:

Mennyi drága gyönyör fér ebbe a semmibe mégis!

Leány:

Megmosom a számat, kiköpöm belőle a csókot!

Pásztor:

Megmosod a szácskád? Ideadd, hadd csókolom újra!

Leány:

Szép dolog, ily fiatal leányra kivetni a hálót.

Pásztor:

Mit dicsekedsz? Mint álom múlik el a fiatalság.

Leány:

Még nem ért meg a fürt, nem nyílt ki egészen a rózsa.

Pásztor:

Jőjj az olajfa alá, sugok egy szót drága füledbe!

Leány:

Nem megyek én, ismerlek, a multkor is így csalogattál!

Pásztor:

Jőjj no, a szilfa közé, hallgasd meg kis furulyámat!

Leány:

Gyűlölöm a furulyát, csak menj, furulyázz te magadban!

Pásztor:

Nem félsz, büszke, hogy Aphroditének bosszuja megver?

Leány:

Bánom is Aphroditét; csak Artemis áldjon; elég az!

Pásztor:

Óh ne mondj ilyeket, mert szörnyen rádveti hurkát.

Leány:

Vesse csak: akkor is Artemis engem védeni fog majd.

Pásztor:

Nem kerülöd ki Erost; egy lány se kerülte ki még őt!

Leány:
Elkerülöm bizony én; csak vidd te magadban igáját!

Pásztor:
Félek, hogy nem is én, de silányabb lesz szeretőd majd.

Leány:
Ejhaj, mennyi legény szeretett már, egy se büvölt el!

Pásztor:
Annyi után magam egy, jöttem könyörögni szerelmed!

Leány:
Mit tegyek, édesem? A szerelem csupa bú s keserűség.

Pásztor:
Nem bús, nem keserű, a mienk csupa táncos öröm lesz.

Leány:
Azt mondják, retteg párjától mindenik asszony.

Pásztor:
Azt inkább, hogy: »nincs amitől rettegne az asszony.«

Leány:
Rettegek én a gyerektől s kinjától a szülésnek.

Pásztor:
Artemis istennőd majd megkönnyíti szülésed.

Leány:
Rettegek attól, hogy szépségemet el ne veszítsem.

Pásztor:
Gyermekeidben a szépséged szebb napra derül még.

Leány:
És ha tied leszek, illendően te milyen hozományt adsz?

Pásztor:
Mind az egész csordám, s erdőimet és legelőmet.

Leány:
Esküdj meg, hogy nem hagysz el, ha betöltöm a vágyad!

Pásztor:
Nem, soha, bárha magad kergetnél messze magadtól.

Leány:
Készítesz nyoszolyát, építesz szép kicsi házat.

Pásztor:
Készíték nyoszolyát, pásztorkunyhómban uralkodsz.

Leány:
Mit mond majd az apám, mit mondok majd az apámnak?

Pásztor:
Megdicsér az apád, ha nevem meghallja s örül majd.

Leány:
Mondd meg hát a neved! (Milyen édes néha a név is!)

Pásztor:

Daphnis enyém, Lykidas az apám, felesége Nomaié.

Leány:

Jónevű régi család, de bizony magamé se silányabb.

Pásztor:

Jól tudom azt: hisz apád maga a jómódu Menalkas.

Leány:

Merre van az erdőd, nosza mondjad, melyik a földed?

Pásztor:

Nézd, ahol ott az a pár gyönyörű ciprusfa virágzik.

Leány:

Rágd a füvet, kecském! megnézem azt a kis erdőt.

Pásztor:

Csöndbe legelj, tehenem! mig megmutatom kicsiny erdőm.

Leány:

Mit művelsz, te gonosz? Mért nyulsz mellemre keziddel?

Pásztor:

Gömbölyödik már két kerek almád: hadd tapogassam!

Leány:

Zsibbadás vesz erőt rajtam; viszed el kezéd onnan?!

Pásztor:

Mit félsz, drága leány? Amit én akarok, nem olyan rossz.

Leány:

Nézd, árokba tepersz, szép tiszta ruhám csupa sár lesz.

Pásztor:

Nem lesz sár, aranyom: teríték alá puha gyapjút.

Leány:

Jaj, mit akarsz? Övemet jaj, mért oldod le csipőmről!

Pásztor:

Ezt vetem első áldozatul ma Aphroditének.

Leány:

Várj, nyomorult! Meglep valaki! Nem hallod-e? Szólnak!

Pásztor:

Egymás közt suttognak a ciprusok ágai rólunk.

Leány:

Meztelenül maradok: lásd, ronggyá tépted a szoknyám!

Pásztor:

Új szoknyát, drágábbat adok majd érte cserébe.

Leány:

Lám, füt-fát megigérsz, ki tudja, mit adsz meg a végén?

Pásztor:

Bár a lelkemet, életemet tudnám odaadni!

Leány:

Artemis, könyörülj, hogy nem maradok csapatodban!

Pásztor:

Aphroditének üszőt viszek, egy kis borjut Erósnak.

Leány:

Szüzlány jött ide, jaj, már nem szüzlány megy el innen!

Pásztor:

Nem szüzlány, hanem asszony: az én kis arany feleségem.

Igy a titkos nász megesett. És két szeretők ott egymásnak nótás szavakat vigadozva feleltek.

S így aztán a leány juhait ment őrzeni, földre sütve szemét, szégyenlősen, de örülve szívében, s ment a legény csordája után, betellve a násszal.

Lesbiához.

Catullus.

Kérded, hány ölelésed kéne nékem
ahhoz, Lesbia, hogy szívem betelljék?
Kérdjed, hány a homokszem a kiégett
pálmás Libya messze sívatagján,
hol bús nap tüzesíti ős királyok
sirját, s templomok ódon kópárkányát;
kérdjed, hány lesi csillag titkos éjen
emberek gyönyörét, s dugott szerelmét:
annyi kéne szegény Catullus örült
szívének ölelésed, hogy betelljék;
annyi, hogy se kíváncsi ész ne tudja
számon tartani azt, se rontó, rossz nyelv.

Lesbiához.

Catullus.

Asszonyt nem tudhat jobban szeretője szeretni,
mint ahogy én téged, Lesbia, bús gyönyöröm
s nem lehet e földön hűség több oly igaz és nagy,
mint amilyen hozzád rab husomat kötözi.
Óh de mivé lettem! már úgy vagyok a te hibádból,
oly vak vággyá vált bennem a hű szerelem,
hogy szívem, bár szűz lennél, nem tudna becsülni,
s bár ezer aljas kéj ajkai nyálnak: imád!

Lesbiáról.

Catullus.

Óh jaj, Lesbia, az én Lesbiám, a
drága Lesbia, az akit Catullus
forróbban szeretett, mint önmagát, mint
minden édes-övét: most sarkon, utcán
...kolódik egész nemes Rómával!...

Cornelius Gallus szerelmes verse Lidiához.

Lidia, szép leány, ki százszor
szebb vagy, mint a lilium üde hamva,
mint a fehér és a pirosan égő
rózsa és a csiszolt elefántcsont!

Ontsd le, szép lány, ontsd le hajad selyem
patakját, mely mint szőke arany ragyog;
tárd ki, szép lány, tárd ki nyakad havát,
hókarod és vakítva-büszke vállad!

Nyisd ki, szép lány, nyisd föl azur-szemed,
melyet csókolnak puha, könnyü pillák,
tárd ki, szép lány, tárd ki elém ma rózsá-
kebled tíruszi biborát!

Nyujtsd az ajkad, az eleven korált,
hogy galambcsókod kegyesen betöltse,
hogy betöltse, megölje balga lelkem:
szivemig üt gyönyörű ajakad parázsa.

Mért szivod ki véretem? - Irgalom!
Földd be kebled, rejtsd el az égi, kettős
dombot, amelyet a tej alighogy duzzaszt!

Tárt öledből illatosan fahéj és
méz és dús gyönyörök csapata árad;
földd be kebled, mely ragyogó havával
elvakítva szemem halálra sebzi!

Irgalom! - Nem látod, alélva küzdök?
Félig, drága! megölt máris a Szerelem!

Nyári dél.

Ovidius.

Forró nyár; fele útját járta meg a nap az égen,
lankadt tagjaimat lágy kerevetre vetem.
Félig nyitva zsalum, félig leeresztve a függöny.
Mint mikor az erdőn lombba szűrődik a fény,
vagy mikor eltün a nap, s halk árnyakkal jön az alkony,
vagy mikor oszlik az éj: csöndbe dereng a szoba.
Illik az ily halk fény, ha szemérmes látogatót vársz:
a remegő lánykát merni tanítja az árny.
Ime Corinna bejő, öltözve rövid tunikába;
kettős hajfonata rejti nyakának ivét:
így mehetett hajdan nyoszolyája felé Semirámis,
így a híres Láis dús szeretői elé.
Ritka szövésű finom tunikája, nem sokat árt az:
mégis tépte kezem, s védekezett a leány,
védekezett a kacér, noha győzni percre se kívánt,
s végre mohón önkényt adta föl a diadalt.
S óh mikor ott állott ruha nélkül előttem! alakján
szomju szemem nem lelt egy makulányi hibát.
Mily vállat láttam! mily dús karokat tapogattam!
mily dagadón idomult emleje ujjam után!
S csókvert melle alatt mily tündöklő sima has nyult!
Mily buja, bús csípők! Mily fiatal deli comb!
Mit soroljam el egyenkint? Nem volt hiba benne,
s minden szépségét meztelenül ölelém.
Gondolhatni a többit... Lankadtan pihenünk már...
Óh csak bús nyaraim sok dele volna ilyen!

Propertius elmondja gyönyörúségeit.

Propertius.

Boldog idő! Boldogságomtól boldogított ágy!
Éjjeli boldog idő! Boldog a bölcs szerető!
Édes az esteli szóváltás a lámpavilágnál,
és ha a lámpa kihunyt, édes az éjjeli harc.
Változatos harc volt: majd meztelen emleje lett pajzs,
majd dacosan komorult, s inge nyakára borult.
Majd ha a pillákat szemeimre lenyomta az álom,
csókkal nyitva ki, szólt: »Lanyha, te alva heversz?«
Két karodat hány mód és hány ölelésre cserélted,
s mily makacson késtek csókjaim ajkaidon!
Óh csak az élvezetet ne vakítsd meg irigy takarással:
tudd meg: a szem gyönyöre vezetí vágyaimat.
Lásd, Helenát is meztelenül szereté meg Páris,
amint Menelaos ágya közül kiszökött.
S Endymion, kit a Nap ragyogó nővére megejtett,
a csupaszi istennőt meztelenül ölelé.
Hogyha azért gonoszúl takarózván fekszel a párnán,
meglásd, kandi kezem összeszakítja ruhád!
Sőt ha tovább ingerled a vágyam durva haraggá,
rózsákat karodon mély harapás sebe fest.
Nem gátolhat a játékban tömör és kerek emlőd,
hadd szégyellje magát az, aki csúf s anya már,
de te itasd szemem a buja látás drága borával,
mig csak túri a sors, s nem jön a végtelen éj.
Óh bár úgy fonnánk testemmel testedet egybe,
hogy szent láncukat szét sose törje idő,
mint ahogy a gerlék egyforma s örök szerelemben
csókosan élvezik át isteni életüket.

Balga keresheti csak végét az igaz gyönyöröknek,
mert az igaz vágy nem ismeri a zabolát;
és hamarabb megcsalja a gazdát a bevetett föld,
és hamarabb üz Sol zord fekete lovakat,
és vizeit hamarabb csalogatja vissza a forrás,
száraz medrében hagyva halott halait,
mint hogy én máshoz dobogó szívvel közelítsek:
Ő volt hajnalom, és ő legyen alkonyom is!
Adna ily éjeket, életnek sok volna egy év is!
s nem sirnék, amikor hívna a csónakos agg.
Adna sok ily gyönyör-éjt, ragyogó mennyekbe röpnélék:
koldus is isten lesz isteni karjaiban!
S bár mindenki csak e z t vágná: vigadozva heverni
vig szeretők bor- s mézillatu combjai közt:
kard, kürt, hadihajó nem volna, se gyilkos erőszak,
Ádria nem verné harcosaink tetemeit,

s Róma! örök diadalmaidért gyűlölve örök gyász,
gyermekeid gyásza most nem alázna porig!
Engem méltán ér unokák dicsérete: istent
nem sértette vidám örömeim pohara.

Te pedig, édesem, élvezz! élvezz! - Csókjaidat ha
mind elcsókoltad: látni fogod, be kevés!
Látod? -: az elnyilt rózsáról hullongnak a szirmok,
sárguló levelek usznak a váza vizén!
Éltünk büszke gyönyör, ragyogás; s holnapra mögöttünk
döngve becsapja talán érckapuját a halál.

Phyllis.

Martialis.

Ketten mentek a szép Phyllishez, s meztelen érték:
mindenik elsőnek vágyta ölelni a lányt.
»Mindenik első lesz!« - szólt Phyllis. - Jánus a szép nő,
és kétarcu a kéj: hátra s előre tekint.

A hitves és a fizetés.

Petronius, Arbiter.

Törvényes hitvesre tekints mint fix fizetésre:
nem jó volna csupán élned a fixum után!

Nászdal.

Petronius, Arbiter.

Nászra ma hát, gyöngypár; izzadatok a szerelemben,
váljatok egy lényé, susogással, mint a galambok,
karral, mint indák, csókokkal, mint csigahéjak.
Vad játékaitokra az őrmécs fénye ragyogjon:
mindent lát éjjel, mindent feled reggel a lámpás.

A valódi gyönyörűség.

Petronius, Arbiter.

Csúf és kurta a Teljesülés kéje;
megvolt, s törve sohajtasz: „Kár, hogy megvolt!”
Kedvesem, ne siessünk, mint a barmok,
vágyainkat a Pillanatba ölni:
mert ellankad a tűz, elvész az érzés.
Inkább végtelen - így, így! - ünnepelvén
nyujtsuk a boldog heverést s a csókot!
Így majd semmi csömör nem ér el, semmi
lankadás; gyönyörünk volt, van, lesz, mindig
újra kezdődik, soha sincsen vége...

A hársfaágak csendes árnyán...

Walter von der Vogelweide.

A hársfaágak
csendes árnyán,
ahol kettőnknek ágya volt,
ott láthatjátok
a gyepárnán,
hogy fű és virág meghajolt.
Fölöttünk az ág bogán
Ejhajahujj!
dalolt ám a csalogány!

Vigan futottam
ki a rétre
és kedvesem már várt reám.
Oly izgatottan
jött elémbé! -
Mily boldogság volt, Máriám!
Hogy megcsókolt-e? Meg biz ám!
Ejhajahujj!
Most is pirúl belé a szám.

S tréfás-kacagva
hamar ágyat
vetett szép pázsitos helyen.
Nevethet rajta
s titkon vágyat
érezhet aki arra jön,
mert jól láthatja a nyomot,
Ejhajahujj!
amit a fejem nyomott.

Ha tudná más azt,
hogy mi jártunk
ott: óh hogy szégyelném magam
Nem sejti más azt,
mit csináltunk,
csak ő maga, meg én magam,
meg egy kis madár a fán,
Ejhajahujj!
az nem árul el talán!

A bujaság szonettjeiből.

Pietro Aretino.

Tárd szét a combod, hogy bódulva nézzem
farod tövét, s a kéjek völgyes fészket -
Látvány amelytől dagad minden érzék!
Fészek mely méltó, hogy Édent idézzem!

S mig ennyi csábon szemem égve néz szét,
s csókolni őket, vágyam kelni érzem:
Nárcisszként nekik tükrét tartja készen
hasam alatt a szent szerelmi készség.

Ah, jer az ágyba! vár a lázas éjjel!
készülj, kis szajhám, készülj! Jer az ágyba
vad gyönyöröm alatt zuzódni széjjel!

Gyere már! Ördög bujjon vén anyádba!
»Jövök, mucuskám! Ily isteni kéjjel
lecsalhatsz a legmélyebb alvilágba.

Óh nincs, ki többre vágyna
s kevésbé elégedne meg csekéllyel,
mint én! - Jerünk már, lubickolni, ágyba!«

Szerelmesemhez.

Francesco Berni.

Azt akarod, hogy csúf halálra szálljak,
Nem könnyörülsz, csak tűröd, hogy utánad,
mint árva kandúr, üzekedve járjak.

De ha megöl majd a szerelmi bánat,
vad, bús halott, meglepem fekhelyed,
és megenyhítem rajtad szomju számat.

Hiába nyögsz majd: »Távozz! Nem lehet!«:
beléd hatolok én, buja kísértet,
s teherbe ejtem büszke testedet.

Én be fogom mocskolni félve féltett
szüzességed, s úgy fogok lubickolni
hasadon, mint ki máshoz sohse értett.

S ha aztán jönne ördög-űzni holmi
papocska: engem el nem űz! miattam
papolhat, hogyha kedve van papolni.

»Egy örült ördög!« - mondja majd riadtan.
Ah! nékem nem lesz gát, hogy be ne töltsen
a vágyat, mellyért lelkemet kiadtam.

S úgy fog vájkálni fogam a gyümölcsben,
mely tested kincse, mint kutya a csonton:
megtanítlak majd, szűzen élni, bölcsen!

Holnap meg fogom magam ölni, mondom,
hogy mihamarább ágyadban legyek már,
s belédhatoljak ama féltett ponton.

De ha magad tán meggondolnád; megvár
imádód még, hogy reggelig felelhess;
holnap reggelre én halott leszek már.

No hát most egyszer légy hozzám kegyelmes,
mert ha egyszer halott kezembe kaplak,
furcsán bűnhődsz! (A halott nem türelmes.)

Különös és vad pózokra kapatlak,
hogy elborzadsz, mint Akteon, magadtól,
ha egy tükörkép megmutat magadnak.

Ha tudnád, bennem milyen láng gyuladt: oly
kegyetlen engem nem mernél gyötörni;
kedvemre inkább megölelnél akkor.

De nincs más hátra, mint magam megölni:
megbosszúlván mit vétettél irántam,
úgy fogok tested szentélyébe törni!

Minden ruhádat eltépem, lehántom,
de megvetlek majd, és betöltve vágyam,
ha akonámat hordódból kirántom,
ott hagylak, föltakarva, a vad ágyon:
és akkor nézheted majd azt a poklot,
mely van, hogy egy vad ördög belejárjon,
s melyet ma rejtesz. Szörnyü lesz a dolgod,
ha meghalok, míg nem leszek kegyelmes,
és minden varázst rólad föl nem oldok:
S ha nem kívánod, hogy kinokban elvessz,
hogy szellememtől megszállott maradj,
légy vágyaimmal szemben engedelmes,
és minden makacskodást abbahagyj:
mert hogyha nem adsz irt sebemre nékem,
megmutatom majd, leány, hogy ki vagy,
és minden szoknyád és inged letépem!

Shakespeare szonettjeiből.

I.

A szégyen is mily szép lesz, hogy t i é d!
mely, mint a hernyó rózsailatot,
szennyezi bimbós neved örömét!
s bünöd mily édességbe iktatod!
A nyelv, ha, napjaid sorát kísérve,
trágár híreknek szórja fűszerét,
nem tud gáncsolni úgy, hogy ne dicsérne,
neveddel megszentelve rossz hírét.
Óh mily csodás lakása lett a boldog
bűnnek, hogy benned lett vidám lakó,
hol szépség fátyla fedi el a foltot,
s minden gyönyör lesz, ami látható!
Ügyelj, szívem, mert nagy jogod jele:
s tompul a tőr, ha félrevágsz vele!

II.

Lányarcot festett néked ős kezével,
vágyaim úr-úrnője! a Teremtés;
s gyenge szived, mint gyenge asszonyé, ver:
de nincsen benned csalfa női lengés.
Szemed fényesebb, de nem olyan álnok,
s megaranyozza mind amire nézel,
ki férfialakoddal asszonyálmot
és férfiszemet egyenlőn ígézél.
S talán először asszonytestre szánta
Természet-asszony, - de belészeretve
ébredő formád fiuvá kívánta
vágyam számára hasztalan keretbe.
Óh ha már nők kincsévé kelle lenned,
hadd nékik gyönyöröd - s nekem szerelmed!

Találós mese.

Earl of Rochester.

Óh csöndes, árnyas és hűvös berek!
Ilyent szeret az, aki lányt szeret.
A szép Corinna mellettem hever,
s a kezem játszik - találd el, mivel!

Óh pajkos szók! buja csók! drága Jók!
Szeretni és nem mondani valók!
Szent készülődés... perccet perc söpör...
mig elalélunk - tudod már, mitől!

Amikor föltakartam, elpirúlt;
Először: harcolt, aztán: rámborúlt
s már maga kérte, hogy játsszak vele
s még és még vágyott - jól láttam, mire!

De jaj! heves tűz hamarabb elég,
Bujább vágy előbb mondja, hogy: elég!
A mi kéjünk is hamar véget ért
s már nem folytattam - ne kérdezd, miért!

A szép combok.

Alexis Piron.

Colin, akit bolond szerelme
egész megbűvöl s elvakít,
vizsgálta egy nap kedvetellve
Rózája márvány combjait.
Egyszer a bal, másszor a jobb comb:
melyik szebb rajz, melyik nagyobb gond?
„Nem is tudom... Szivem oly kétségek kinozzák:
egyforma szép a két comb és a láb!”
»Barátom« - szólt a nő - »ne késs tovább:
jere: a kettő közt van az igazság!«

A szerelmes kurtizán.

La Fontaine.

Ámor, habár csak iskoláskölyök,
mégis nagy úr az istenek között:
nincs csodatevőbb, világtrendjebontóbb,
ki által ostobákból okosok
és bölcs Cátókból lesznek kicsapongók
és bárányokká válnak farkasok,
a vak látó lesz és a látó vak lesz:
tanu Polyphémos, tanu Herakles;
egyik, ki sziklatrónusán nyögé
szerelmi gondját a szelek közé
s hogy elbájolja drága nimfalányát,
vizek tükrénél borotválkozott;
a másik elcserélte buzogányát
orsóval, s lányért lánnyá változott...
Százat mondhatnék... Boccaccio beszél el
egy példát, és nem közönségeset:
ifju Chimonról szól ez az eset,
szép fiu volt, de savanyú kedéllyel:
lám ugyanez ma kedves és vidám,
mert egy pillantás visszaadta kedvét
a szerelem kinyalta ezt a medvét...
Mi tett csodát itt? Két szép szem csupán.
Kipallérozván Ámor, a bölcs pallér,
általa Chimon máma kész gavallér.

De nem erről kívánok szólni most,
hanem arról, hogy egy oly k ö n n y ü l á n y k a
szívében, aki könnyü kéjet oszt,
hogy ébredhet szerelem tiszta lángja.
Hósnőm büszke volt és bizarr leány,
senkise tudott vele bánni tán.
Rómában élt, és lábainál nyüzsgött
a hódolók tömegje, és ha püspök
jött, süveges, botos monsignorok:
az néki semmi volt és kis dolog
nagyobb volt igénye, biborosra,
hogy szeszélyének rabjává tapossa,
s ágyáig az is csak ritkán hatolt,
ha a nagybátyja nem a pápa volt.
Sőt hogyha szemét olykor rávetette
maga a pápa: azt sem sokba vette.
Büszkén hordta gögszagu köntösét,
melyen sok gyémánt égett szerteszt
és drága himzés és ezer zsinorzat...

Ámor, ki minden gögtől visszaborzad,
meg akarta alázni e szívet,
addig mesterkedvén míg el nem éri,
hogy lánggra gyújtsa őt egy szép s hideg
legelegánsabb ifju Róma-béli.
Camillenek hívták a fiút, s a hölgyet
Constancenak. És bár a fiú szelid
s nyájas modoru, ezt a szívgyötörtet
félelem fogja el ha közelit
szívének ifja. És be nem merészli
vallani vágyát; csupán sóhaja
árulja néha el, hogy mi baja.
Óh, életében most először érzi,
mi a szemérem és tartózkodás.
Camille mitsem vesz észre. Ily csodás
göggű szivben, hogy sejtene szerelmet?
Constance pedig csak sóhajt ifja mellett
és ránéz, aztán csak sóhajt megint,
s minden pompa közt bús álmokba ring.
Még a szépségéből is szinte vesz már
rózsából liliommá válni kezd már.

Történt, hogy Camille vacsorát adott
barátainak. Hölgyeket is hoztak.
Constance is ott volt. Bölcsen vigadott
a társaság; mert ritkán szórakoznak
az ilyenfajta hölgyek szent-hideg
vagy tudományos, unalmas beszéddel.
Csak Constance volt a viccekre süket
s csak ő előle nem fogyott az étel.
S oszlottak már, megvolt a vacsora:
de legelőször Constance tünt tova,
elrejtőzvéen egy ágy mögötti zugba.

Nem ügyelték: mindenki látta, tudta,
hogy rossz kedvű, gondolták, hazament,
vagy valami szerelmes üzlet hívja. -
Nemsokára egyedül maradt ifja,
a vendégek elmentek. Néma csend.
Camille leül és irni kezd. A lányka
egyedül vele végre, mint kívánta!
De előjönni sem mer, úgy remeg:
csak azt tudná, hogyan szólítsa meg!
és hogyan mondja meg neki, mi bántja? -
De végre látja, hogy nincs hátra más
s előjön. Képzeld, milyen bámulás
fogja Camillet el.

- Asszonyom! - kiáltja -
hát így lepi meg ön barátait?

Leülteti, majd, várva egy kicsit:

- Ki hitte volna - kezdi - hogy ön itt van?
S ki bujtatta el ott az ágykalitban?

- A szerelem - felelte, s elpirúlt
mint egy süldőlány (óh csodálatosság!).
Venus papnője, ama k i t a n u l t,
kire máskor csak festve jó pirosság.
Camille is azt már gyanította rég,
hogy szeretik - mert nem volt oly tudatlan,
hogy meg ne értené az arc jelét;
de hogy még jobban lássa s biztosabban,
s mulasson rajta, hogy e büszke szív
mennyire lett alázkodó s naiv,
hideget játszik. A nő csupa sóhaj;
de mert végreis a gyötrelmes óhaj
nem hagyja néma lenni, belekezd:

- Nem tudom, mit mond hozzá - nyögve szólal -
mit szól hozzá, hogy Constance merte ezt,
hogy bús szerelmét megvallhassa önnek.
Pirúlnom kell, ha rája gondolok:
magamfajtnak máskor kis dolog,
de nagy dolog valódi szerelemnek.
Nincs más mentségem, mint hogy rossz vagyok,
s a mult, melyet jaj! le nem rázhatok.
Legalább, Camille, őszintén bolondok
a szavaim. Jaj, látom, bármit mondok,
neked nem tetszik. Épp szerelmem árt:
de árt, nem árt, Constance imád örökké.
Vessed meg! űzd el! verd ki! ő csak áld.
Zárd ki házadból, ne lásd soha többé:
ő a tiéd!

Az ifju így felelt:

- Én nem fogom önt elítélni, mert
az nem szokásom; de beszéde meglep
és annyit mégis mondok, asszonyom,
ön nem olyan hölgy, aki szent szerelmet
emlegethetne nekünk nagy jogon.
A gyöngébb nemet én tisztelem önben,
de minek ez az eloquentia?
Igazságtalan önmagával szemben:
önnek nem kell így szónokolnia;
de habár szépségének nincs hija:
nincs kedvem a fölkinált szerelemben!
Villám csapásaként sujtotta szemben
Constance-ot e szó. Mégis válaszolt:

- Megérdemlem, ha bánásmódja zord.
De - ha őszinte szóval meg nem bántom -
ha szépségem az volna, ami volt,
nem volna ön oly szigorú irántam.
Jól tudom, az imént bókkolt csupán.
Nem tetszem önnek: ez az én hibám.
Szépségem, amely olyan ragyogó volt,
most megfogyott. Ki ebben a bűnös?
Én önt okolom. Azelőtt bűvös
testem bájának minden férfi hódolt.
E bájnak vége. Én önt okolom
és a szerelmet, ezt a romboló bort:
nem vagyok szép már, rossz a modorom,
s amit csak teszek, ellenszenves hóbort.

- Majd bölcselkedünk máskor e felett -
szólt a fiú: - késő van: éjfelet
elvert; ideje már, hogy lefeküdjem.

Constance az ágyat nézte nagy szelid
kivánsággal; remélte, hogy felit
ő kapja: de nem mert szólani ez ügyben,
mert félt, hogy visszautasítja majd.
A gavallér most hallgatott, zavart
szinlelve, jó soká. Majd:

- Hogy csináljam?

Én levetkezni nem tudok magam.

- Engedje, hogy a szolgát becitáljam!

- Nem, isten őrizz! Mindjárt pletyka van.
Nem akarom, hogy önt velem találják
és megtudják, hogy éjnek éjszakáját
szobámban tölti egy örömeány.

- Elég, uram - Constance ezt válaszolta -
Hiszen azon segíthetünk talán:
visszabujok a függönyös zugolyba.
Vagy, még jobb lesz, nem is hívunk inast.
Ez egyszer Constance lesz lakája önnek:
hiszen minden szerelmes érti azt.
Legyen jutalma ez a szerelemnek,
ha semmi más.

Az nem ellenkezik,
s ruháját a lány kigombolja szépen;
ügyessen rakja s őrzi kezeit,
hogy valahogyan testéhez ne érjen.
Aztán a cipőt kezdi valahogy -
Hogyan? Constance? Hogyan? Sajátkezűleg?...
Miért ne? (Én is vágnék arra, hogy
egy drága lábon egy cipőt kifűzzek!) -
Végre Camille fáradtan ágyba rogy,
annélkül hogy neki helyet kínáljon.

Az elején azt hitte még a lány,
csak tréfál és ingerkedik talán:
de ez már túlmegegy tréfán és határon.
Hogy túl legyen mindjárt a fontosán,
megkérdi:

- Kihült a szoba egészen:
hol aludhatnék?

Camille:

- Ahol csak kíván.

Constance:

- Itt a széken?

Camille:

- Jöjjön az ágyba tán...

Constance:

- Kapcsoljon hát ki, az isten nevében!

Camille:

- Nem, hideg van, kapcsolja ki magát.

Közel, egy asztalkán heverve, lát
szerelmes hölgyünk egy tört, megragadja
és fölhasítja drága köntösét.

Zsinorja pattan, ugrál gombja szét,
annyi szegény varrólány áldozatja,
mely a királynők kincsét meghaladja,
két munkás hónap műve, oda lesz
egy perc alatt: és néki semmi ez,
mit más nő keservesen megsiratna.

(Francia nők, megtennétek-e ti
ilyent? Alig hiszem. De hallani
tetszik, ha egy szép olasz nő csinálja.) -

Nos hát, a szegény szerelmes leány
félőn közelg, remélve, hogy talán
már nem talál ki szívének királya
egyebet, ami akadály legyen...

De Camille szól:

- Kimondom kereken:

olyan hölgy, aki magát fölkinálja,
oldalamban nem fekdhet itt:
ha tetszik, lábaimhoz fekdhetik.

Óh mint sebezte e hideg keménység
a szép nő szívet! Ha véletlenül
a tör ép akkor kezébe kerül,
szívébe döfi menthetetlenül.

De fenntartotta mégis a reménység,
mely még nem halt meg benne teljesen.
Camille nem lehet őszintén ilyen
udvariatlan, büszke, szívtelen,
ki máskor csupa jószív és szerénység.

Tehát keresztben lábához hevert
s először is csókolni kezdte lábát
(de nagyon vadul csókolni se mert).

Elképzelhetni Camille boldogságát.
Óh mily diadal! Lenni ily csodás
és büszke szépség lábhoz alázója!
Nem írom le Constance-ot, mint szokás
(egy hétig is tudnék beszélni róla):
csak annyit mondok, hogy e szép, puha
test síma, bársony, olvatag husa
kissé sápadt volt: de oly módon sápadt,
hogy még növelt az minden kívánságot. -
Camille tehát lábát a lány kebel
ivorszin, dupla párnájába nyomja
és sans gêne, mintha lábvánkossa volna,
hús talpát rajtuk zsongatva hever,
és színleli, hogy Morpheusnak enged.
Ekkor, nem birva tovább a szerelmet,
a nő egyszerre könnyekben kitör.
S mindennek vége! Minden gát letör.
Camille nem állja, s nyájashangu szóval szól:

- Constance! Drága! Óh hogyan szeret!
Most rajtam a sor. Jöjjön közelebb.

S mig amaz felécsuszik, újra szólal:

- Valóban oly durvának hitt talán,
hogy a szigorut szivtől-sugva játsszam?
Hát rosszul ismer. Próba volt csupán.
Nem vagyok oly vad, amilyennek látszom.
Látni akartam, s most látom, szivét
s elégedett vagyok s tele örömmel;
szeretem önt. Büntesse meg hivét:
rajtam a sor, megalázkodni önnel.
Állj rajtam bosszút, hogyha akarod,
mert mától fogva hódolód vagyok
és hitvesed; mert nem hiszem, hogy élne
lány, bármilyen szép, rangos és tanult,
ki mint kedves és nő veled fölérne:
és köztünk ezután nem számít a mult.
De egyet meg kell mondanom előre:
titokban kell majd mennünk esküvőre.
Jobb is talán a titkos kézfogó,
intim házasság, amikor a kedves
egyszerre rejtett szerető és hitves...

S azt mondják, hozzátette a bohó:

- Akarod, addig is, mig pap elébe
mennék, előlegezni magadat?
Teheted, mert imádód hiv marad,
és árulás nem fér az ő szivébe.

Minderre Constance semmit sem felelt,
s e semmi - sok volt. Camille tudta, mert
nem volt már ujjonc a szivek ügyében.
S most - jött az ős misztérium! Nem épen
szükséges bővebben leírni tán.
Elég hogy Constance célját érte szépen
s tanulhat ebből mindenik leány.
Mert Ámor hirhedt akadémiáján
sok nő van, akit mérhetetlenül
inkább szeretnék feleségemül,
mint romlott úri hölgyet, aki száján
hordozza a büszke becsületet.
Higyjék el, sok ily szegény, megvetett
lány jobb, mint álszent apáca akárhány.
De amit nem fognak elhinni már tán,
az az, hogy Camille tanította most
Constance-ot a szerelem gyönyörére.
Hogyan? Hát Constance nem hatolt-e mélyre
e tudományban? A-ra, B-re, C-re
kell-e oktatni azt, ki kéjét oszt
(s ez mestersége) teljes életében?
Akár hiszik, akár nem, így volt épen.
És aki azt kérdi, hogy H o g y l e h e t ?
kérdje akárkitől, aki - szeret!

Jancsi úr gyűrűje.

Rabelais meséje.

La Fontaine.

Vén napjaira Jancsi úr
fiatal nőt hozott a házba.
No főtt is irgalmatlanul
feje szegénynek gondba-lázba!
Bábika (igy hitták a lányt)
csinos, derék, jószőrü lány volt,
birólány, hát s o k a t kívánt,
s a szerelemben csupa láng volt.
Volt mit törődni a komának,
hogy ne legyen fölszarvazott:
szerelmes versek és románok
helyett olvasni asszonyának
csak erkölcsös mesét hozott,
és tartott erkölcsös beszédet,
szidta a sok tágszivü szépet,
sok romlott hiut és kacért,
amint csak a torkán kifért.
De az asszonyka nem szerette
a morált s prédikációt,
nem túrta az orációt,
ám az udvarlást jól bevette.

Igy lőn, hogy Jancsi gazda sokszor
annyira félt a csufolóktól,
inkább kívánta a halált;
de volt néhány jó perc is olykor,
amikor megnyugvást talált.
Egy éjjel, mellyet jól betöltött
gyomorral Bábika mellett töltött
(étel-itallal jóllakott
s aztán kedvére hortyogott),
álmában megjelent az ördög,
s újjára egy gyűrűt dugott
és mondta: »Látom a keserved,
mely tőled minden nyugtot elvett,
s az nálam irgalomra lelt:
vedd e gyűrűt és jól viseld.
Mig újjadról nem fog leesni,
az ami aggódásba ejt,
tudtod nélkül nem fog megesni.«
»Hogy háláljam meg? Nagy öröm!« -
mondta Jancsi úr bölcs szavakkal -

»Isten fizesse meg kamattal;
irgalmas atyám, köszönöm!«

És az örömtől fölriasztva
s fölnyitva kissé szemeit,
hogy hol találta Jancsi gazda
dugva az újját - sejthetik.

A csiptető.

La Fontaine.

Megfogadtam, hogy többet nem beszélek
apácaírókról. Hisz már ugyis tele
velük minden írásom. Szinte félek,
az olvasó is elfárad bele.

Minden hősnőm apácafőkötőben,
muzsám apácafőkötőt visel,
apácáinkat száz mesébe szőttem,
s habár még százat mondhatnék is el
szerelmeikről - mert a szerelemnek
nagy menetében első sorba mennek -
vagy még ezer hamis históriát,
amennyit le nem írna tíz diák,
elég volt, s ez lesz utolsó, ígérem.

Egy szőke fiú egyszer, nagy ledéren,
mivel apáca-szeretőt talált,
lányruhát vett föl, s a klostromba állt.
Bajszatlan fiú volt, tejes arcú,
egész gyermek még, és lány-módra karcsú.

Colette nővér! ez lett az új neve.
S a kis Colettet dédelgette Ágnes,
nem vélve, hogy mily drága mulatság lesz...
amíg egyszer csak megszűkült öve.
No volt is a zárdába lárma, botrány,
meglátva egy váratlan csecsemőt.
Egymás fülébe vihogott a sok lány:
»Ez a kis gomba lám, hogy idenőtt!«
Honnan jött? Tán csak nem pottyant az égből?

És a főnöknő vad haragba kékül:
így beszennyezni ezt a szent tanyát!

Előbb karcserba vetik a mamát,
azután kezdik a papát keresni.
Hogy jöhetett be? Mellyik oldalon?
Magas fal, dupla rács, és nagy torony...
ablak, amin alig lehet belesni..
»Tán lányruhában jött be a betyár« -
szólt a főnöknő - »s juhaink sorában
egy ifju farkas báránybőrbe jár.
Nos... levetkezünk, mentül szaporábban
mindannyian - nincs semmi irgalom:
az igazságot tudni akarom!«

Ki volt jobban lesújtva zavarában,
mint a hamis báránka! Semmi mód
nem látszott, kettészelni a csomót.
Kihez, mihez forduljon nagy bajában,
hogyan ebből a csávából mentse ki?

A szükség végre megsugott neki
egy egyszerű módot, lekötni szépen...
lekötni... mit? Nos, ez a huncut épen.
Hogy mondjam el? Hogy irjam ezt körül?
Lekötni azt... minek a nő örül.
Lekötni, nehogy áruló lehessen,
vékony cérnával, lapossan, ügyessen...
És lekötötte, míg oly sima lett,
mint az apácák combjai felett.

De cérna vagy selyemfonál, ha vékony,
Úristen! szakadékony, pattanékony:
szentet köss így le, vagy angyalokat,
s hozz elibük húsz ifju zárdalánykát,
mint ott - kik minden köntösük lehányták -
s félek, a cérna mégis elszakad.
Képzeltetik! Oly ritka, büszke bájak
jöttek ott napvilágra! Melegebb
földeknek napja láthat ilyeket
szabadon - boldog, buja, messze tájak
láthatnak tán ilyeket szabadon,
vagy Hellasz hajdan... Éden... mit tudom?

A főnöknő föltette csiptetőjét,
hogyan jól megvizsgálhassa az ügyet.
Jelt ad, s húsz ifju nővér lép előrébb
(az élet fáján gyenge szép rügyek),
oly toalettbén, mellyet láthatólag
nem a klostornak szabója szabott.
Gondolhatják, az ifju lánycsalónak
ez a látvány mily kinokat adott!
Hogyan! bokros liliumtagok
bokroztak föl előtte, telt arányok;
keblet mutattak, dús csipőt, a lányok -
csak ő takarta mellét érthető
okokból, szegény, balga szerető!
bár mást is! - de már nincs ami megója,
a masinának működött rugója
s kiugrott, mint a puszták vad csikója,
a főnöknő szemébe - csiptető
messze röpült a padlón - visszahökken
a főnöknő, majd hátra nem bukott.

Bolond csikó! ilyen nagyot rugott!

De erre már a klostrom összeröffen
s a főnöknőben gyult szörnyű harag.

Hamar kapitulumot tartanak
s az ifju farkast vén juhok kezére
bizzák büntetni. E vének pedig
az udvar közepére cipelik,
miként meghagyta csapatuk vezére,
s odaállítják egy nagy törzs elé,
de a hátsó felével kifelé,
s bilincset vonva lábára, kezére,
elszéledtek, otthagya a legényt
a pellengéren, tünődve, miként
lakoljon a gazember; s míg az egyik
összeszedett minden seprőt, botot,
a másik szent korbácsokért futott
(miket vezeklésül használtak eddig);
a harmadiknak cellák kulcsa csörgött
kezében, miket a gyanusított
ifjabb hölgyekre duplán fordított:
elég az, hogy mind elvívé az ördög,
pártfogolván a rajtért huncutot.

És lám, jön egy molnárlegény az utcán,
zömök fiú, lányok után futó,
kártyázni, inni, jól tudó,
Meglátja és szól: »Ej öcsém, de furcsán
kötöttek itt le! Szép szent, mondhatom!
Mi bűnért bűnhódsz e szégyenpadon?
Tán valamelyik ifjabb zárdalánykán
követtél el erőszakot? No lám, lám...
Mondd, jól esett? Csinos volt? Érdemes?
Látom, vidám fiú vagy és szemes:
no félhet is bármely apáca tőled!...«

S amaz felelt: »Jaj, ép ellenkezőleg:
hiába kérték ők szerelmemet,
azért ütöttek és karmolva téptek,
és a fához kötöttek engemet.
Nem mertem tenni ilyen szörnyü vétket,
s nem mernék, bár aranyat oly nagyot
adnának érte, mint magam vagyok.«

Nevet a molnár, és többre se várva
feloldja őt és így szól: »Ostoba!
Még ilyen szentet nem láttam soha!
A mi papunk bezzeg nem így csinálna.
No fuss hamar, hagyj engem itt helyedbe:
én nem leszek mindjárt úgy megijedve
pár apácától, mint te, bús legény;
csak jöjjenek! elbánok velük én!«

Amaz kétszer se mondatá magának.
És most a molnár fordult be a fának.

Odakötözte jól és elszaladt.

Nos, ezalatt
jön ám nagy sorban az apáca-had.
Csakhogy ezuttal nincsen gyertya nála,
hanem bot s korbács. - S a molnárlegényt
körüállják és páholják szegényt,
mig az kétségbeesve kiabálja:
»Csalódnak, hölgyek! Nézzenek meg engem!
Ne véljék bennem azt az ostobát!
Hadd fusson ő! Próbáljanak meg engem,
és csodát fognak látni majd, csodát!
Egynéhány szép nő nem riaszt meg engem!
Csak a korbáccsal ne verjenek engem!
Megtesszek minden tőlem tellhetőt...«
»Hát ez a bolond megint mit beszél itt?« -
tünődtek a fogatlan zárdanénik -
»Nem te kerestél nálunk szeretőt?
Nem te vagy, aki gyereket csináltál?...
Annál rosszabb neked, hogy ideálltál!«...
És záporosó módra verik őt...
Hiába nyögi: »Hölgyeim... bocsánat...
megtesszek minden... tőlem tellhetőt...«
Öszvére akközt a lisztes komának
kényelmesen legel az út gyepén -
s odakacsint, hogy jajgat a szegény...

Egy verseskönyv elé.

Giorgio Baffo.

Hölgyeknek és uraknak, mindazoknak,
akik tudják és látják, hogy mi jó,
legyen e szerény kompozíció
ajálva, minden huncut okosoknak.

S mert védő kell neki, s protekció,
mert skrupulusok ellene mozognak,
a védelmébe helyezem azoknak,
akik tudják és látják, hogy mi jó.

Mert nem lesz zord dolog mit benne mondok,
senkit sem támad, senkit sem bírál,
sem Isten nem lesz tárgya, sem király:

hanem csupa vidám, szép drága jók,
s természetesek, mint: csipők és combok,
emlők, hasak, és láb között valók.

A szív.

Chevalier de Beufflers.

Minden a szív - mondják a hölgyek -
szív nélkül szerelem s boldogság nem terem;
és minden a szívé: veszteség, győzelem -
de mire gondolnak e hölgyek
s z í v r ő l beszélve szüntelen?

Tünődtem ezen én; - hogy ily döntéshez érjek
végül: nem értik ők szószerint a »szívet«,
hanem csak jámbor és illemes szóval élnek
a durva szó helyett.

Plátón a »szív-viszonyt« bár bölcselegve zengi:
Plátón maga marad és nem hisz néki senki.
Szerelemről aki bölcselkedik, bolond,
csak egy törvénye van e drága tudománynak
az, mit a természet tár eléd és kimond;
más oktatóját ne kívánjad.

És ő kétféle szívet alkotott:
külön-külön fiúnak és leánynak.
Az emberiség régen elfogyott
volna, ha mind egyforma szíve volna:
azért adott különbözőt.

Apáca, márkinő, király, inas, komorna,
bonc, rabbi, szerzetes, víg cimborá s mogorva
pap - és a tagadó, ki Istent káromolja:
mind-mind kapott szívet, vágyót és élvezőt.

De egynek sem elég a maga szíve,
mindegyik még egy másikat kíván.
Bolond egy szerszám a szív ám!
Sokat játszottam vele tiz-husz éve
(akkor voltam boldog legény)
és minden napom, éjem, évem
úgy eljátszottam, hogy a szívem
a sok játékban elkopott szegény.

Felelet a „SZÍV” című versre.

Voltaire.

Bizonyos hölgy, nemes,
művelt és szellemes
igy szólt, olvasva a szívről irt kicsi mívet:
»Ez ám a jó író! Látszik, hogy szereti
a jót, hogy szereti a szívet
és jó nagy szíve van neki.
Lejárt már tavaszom, elhullatám virágom,
de még szívemhez szól a szív,
noha jól érzem én, ha hódoló barátom
kicsiny szívemnek, szivecskémnek hiv,
tulságosan megtisztel engem,
mert szívem már túlnőtt ezen.
(Óh jaj, halandók, mért nincs semmi rendben
e földön? Mért oly ellentétesen
van itt elosztva nagyság és kicsinység?
Úgy volna minden a szívem szerint,
és a szívek körül semmi baj, semmi inség,
hogya egymáshoz volna mérve mind.)
Nemes lovag! a szív a fő! csak azt kövessed,
s szíveket ostromol lelkes orációd,
s szíveket hódít meg a versed,
ha szived adja rá az inspirációt.«

A lányok szive.

Ch. Bovie.

Nézd, nézd e sok kacagó ifju lánykát!
mint rózsza szirma, frissek, édesek:
ártatlanul mohó szemedbe tárják
azt, amit Boufflers »szív«-nek nevezett.
E kis szivet csiszolja majd az élet
drágakővé a dús csipkék alatt;
ma még csak álom, isteni ígélet,
vázlatos kép és hamvas árnyalat.

A szív nő; tizenhat éves korára
spleen fogja el: minden nap oly sivár!
Virág lesz, mely még ki se nyílt, de már a
szakértő kertész gondjaira vár;
a szerelem illatos csókra, bársony
levélkéssel bolyhozva könnyedén;
láb-nem-taposta szúzi út; csodás hon;
ovális kagyló; drága gyöngyedény.

Mikor husz éves: a Vénus-ligetnek
mélyébe, hol szent oltártűz lobog,
hosszú sorban s alázattal sietnek
áldozni ifju s vén zarándokok;
sivatag, melybe ég szórja a mannát;
mélyút, mit játszva tört át Cupido;
boldog börtön, mely üdvözíti rabját;
varázsos éden; biborpartu tó.

De mikor harminc: lángoló barázda,
lüktetve izzó láva önti el;
embervért szomjazó tigris: garázda
kedve örök orgiát ünnepel;
szomj, melynek csöndesülni nincs hatalma;
kigyó, melynek ölelése halál;
Éva anyánk s a bűn-büvölte alma;
varázskapu, mely mindig nyitva áll.

S mikor negyven: könnyezni kezd az árva
s a nagy magányba buját sirja szét;
szent rejtekét készségesen kitárja,
hogy elfogjon egy-egy naiv lepét;
bolondos agg, ifjuvá cicomázva,
sürög-forog és udvarol szegény;
- de kinek kell az eltört ócska váza,
az elfelejtett, régi, rossz regény?

És mire ötven: nagy fekete flastrom;
mint kerékvágás, száraz és öreg;
ráncosképű apáca, ki a klastrom
számára alamizsnát gyűjtöget.
Ujabb tiz év: és kongó, szörnyü kórház;
beomlott kút; kihült, üres kohó;
nyútt bugyelláris; padlásra dobott váz;
használhatatlan, vén egérfogó.

Az idő száll: hetven... nyolcvan... Nem izgat s
nem is izgúl e dohos pergament;
ezernyi ránca ezer furcsa kriksz-kraksz
s nincs oly tudós, ki tudná: mit jelent;
kopott cafrang; rozsdás lom; ráakadván
bosszusan rug egy görbét rajt a láb;
penészes, málló, ókori maradvány,
mely csak a muzeumban él tovább.

- Nézd: a harasztban, foszfortűzü szinfolt,
száz fénybogár ég minden éjszaka;
a temetón kék-sárga lánggal imbolyg
a lidércfények ikercsillaga! -:
hiszem, hogy él és vándorol a lélek
s a halállal a szív nem tűnik el:
minden szív páros lidérclángra ébred
s a horpadt sírok ormán táncra kel!

A fiuk szive.

Ch. Bovie.

A kis Isten, kin az egész világ csügg,
s ki éjjel, nappal, egyre működik:
először csak piciny bimbó, virágrügy,
s dús termést ígér, ha majd elvirít.
Csupasz madár: nincs tolla, mégse fázik
s hivogató egekbe szállni kész;
kupakos makk: rajta Ámor pipázik;
csörgő: vigan cibálja játszi kéz.

T i z e n h a t é v e s... A selyem gubóból
szép, csapodár pillangó bujt eléd;
minden virágra szállni kedve kóbor;
mint fürge ponty, forgatja vig fejét.
Kéjek palackja: torkából fehéren
és fodrosan szökell a drága lé;
pisztoly, garázda csavargó kezében,
ki véle tárt ablakokon belő.

Mikor h u s z é v e s: tűzvész; fölparázsló
máglya: eleven hús ég lángtaván;
szerelmi bárd, szüzek vérében ázó;
hömpölygve zúgó mérges óceán.
Csatamén, mely kancáját szimatolván
tombol, nyerit, viháncol és kapál;
mindent elnyelni akaró oroszlán;
örökké éhes bősüült kannibál.

De mikor h a r m i n c: kitünő vadászeb,
vagy józan, higgadt, meggondolt vadász,
ki minden vadat puskája alá szed,
de ólmot, port soha el nem potyáz.
Madárfogó: jól ismeri a hálót,
melyet Ámor a bugyogókba rak;
bölcshadvezér: mindig talál bejárót
a vítt erődbe, s bizton tör falat.

De n e g y v e n évvel e láng tovalebben:
tiszteljétek a kimerült erőt!
Öreg fájló már, sokkal kényesebben
kell gondozni s táplálni mint előbb.
Határkő, mely szép múlt után a kétes
jövőt mutatja; vagy bankár, aki
bár csőd szélén áll, még mindig negédes:
»Kis kölcsönnel lehet még tartani!«

S mikor ö t v e n: az ősz érett gyümölcse,
mit megráz s földreejt a gyöngye szél;
ereje nincs, hogy mit ígér, betöltse, -
mint vén csibész, mindig csak szóból él.
Rokkant harcos: kezében tört a lánsa;
kalász: viharban meghajlik konyán;
gyönyörű múlt derengő délibábja;
lenyugvó nap az élet alkonyán.

H a t v a n: nagyító kell - szavamra mondom!
hogy észrevedd; nem e földre való.
Ujabb tíz év: és szilfid, tünde fantom,
vagy régi hang, beteg és elhaló.
N y o l c v a n: finom, tűnő barázda; ködben
szálló madár vet ily árnyat felém;
végre mikor s z á z é v e s: égberöppen
és elpihen az istenek ölén.

Egy ifju panasza.

André Chénier.

Ő szép volt s nagy leány - én kicsi, gyöngye gyermek;
ajka mosolygva hítt, csalogatott: »ölelj meg«
Térdére állított, és ártatlan kezem
tapintva dús haját, lány arcait, selyem
keblét, ha néha tán tovább ment, túlmerészül,
enyelgő-kedvesen paskolt meg büntetésül.
Különösen, ha sok udvarlója irigy
szemmel vizsgálta őt, szokott játszani így.
Hányszor (óh jaj, de mit érez ily kis legényke?)
csókolta arcom és ajkam, ahol csak érte!
S ezt látva szólt a bús, mohó szemű sereg:
»Óh tékozolt gyönyör! túl-boldog kisgyerek!«

Éjjeli vendégség.

André Chénier.

Szóval, - Gycéra fog ma bennünket fogadni?
s a szép Amália kész mivelünk mulatni?
és Róza, akinek lágy tánca szenvedély
sarkantyuja, s a vágy előtte nem alél?
és huga, akinek szép énekét csodálják,
hangjával fogja majd kíséni vad gitárját?
Velünk lesz Julia, a barna kacagó,
kinek a melle oly kemény és csillogó?
Egyszer már láttam őt hasonló orgiában,
félmeztelen, zilált hajaknak oldatában:
bacchánsnő soha szebb vad antik éjszakán
nem őrzöngött regés Kithéron hegyfokán.
Jól van hát: kész vagyok veletek odamenni...

De mi lesz, ha Camille hirt fogna róla venni?
Mi lesz a vége majd ily éjnek, mily vihar,
ha arról ő csak egy szót is rebegni hall?
Ti nem is sejtitek, Camille mily szörnyü zsarnok:
hacsak dicsérek egy szemet, mosolyt vagy arcot,
vagy szép nőnek vagyok szomszédja vacsorán,
aki fülembé súg, vigan nevetve rám,
ő látja - s kész a könny, a korholás, a kétség;
egy szó, egy mozdulat, előtte szörnyü vétség.

Mit mondjak? bosszuja a tettekig fajul.
Képes megverni. S én azt szinlelem vadul,
hogy én is megverem - de olyan könnyü kézzel,
hogy csöpp kezén dühöm végül is csókba vész el,
mert szerelem-csatán erős a karja csak,
s még a hangján se bir csufitni a harag.
Ah, inkább hadd legyen haragos, mint közömbös,
dúhe is ráadás szerelmi örömhöz.
Nem kérem senkinek, ha javát akarom,
a békés szeretőt. Mit ér a nyugalom?
Inkább kívánom én a vad szavak özönjét,
vagy magam sirni, vagy látni a lányka könnyét,
vadul vádolni vagy csititni a csatát,
és megbocsátani, s kérni bocsánatát...

De mi ez? Juliát hallom már - friss kacajhang.
Lépjünk be! - Óh vig éj! vad mámor, buja barlang!
Hány drága mell husát dagasztja lágy nyomás!
s becézett bájakon boldog kéz orgonáz!
Hány szép test, mely takart, varázsait kitarja!
Hiszem, a Szajna is, ha vig zajunk bejárja

viszhangzó habjait, kicsap s a partra jő
s ágyán ébredve a szomszéd kereskedő,
ha ingerli irigy fülét a kéjes ének,
kétannyi csókot ad túl-ifju hitvesének.

Római elégia.

Goethe.

Óh mily lelkesüléssel tölt el e klasszikus ország!
Mily jól értem a múlt és a jelen szavait!
Itt a tanácsot megfogadom, s naphosszat a régi
írók könyveiben keresek új örömet.
Éjjel azonban más tudománnyal foglal el Ámor:
fél-tanulás mellett kétszeres így a gyönyör.
S nem tanulás-e az is, míg kémlem a drága kebelnek
formáit, s kezem a karcsu csipőn lesuhan?
Így értem meg a márványt, szellemem összehasonlít,
lát a tapintó kéz, látva tapintgat a szem!
Így ha néhány órát ellopna napombul a kedves,
éjjeli órákkal kártalanít pazarul.
S nem mindég ölelünk, olykor csevegünk is okosan,
s míg ő szűnnyad, ezer gondolatot szövök én.
Sok versem született így édes oldala mellett
és a hexameter ütemeit remegő
újjam az ő hátán olvasta ki. Lágyan aludt ő,
s halk lélekezete, míg szívemig ért, zene lett.
Ámor eközben a mécsre vigyázott, s római költők
éjeit álmodván vissza, magában örült.

A napló.

Goethe.

Addig halljuk, míg utoljára hisszük,
hogy az emberszív mindörökre rejtvény,
s bárhogy csürjük-csavarjuk, hányjuk-vessük,
egyformán gyarló pogány és keresztény;
jobb ha kezet szoritunk s nem keressük
szentek erényét, rideg tanra lesvén:
ha győz is rajtunk olykor a kísértés,
még az erkölcsre nem halálos sértés.

Világi üzlet egyszer hosszú útban
távol marasztott kedvesem szemétül,
de akármennyit nyertem és tanultam,
mindenrül ő jutott eszembe végül,
és tűzpontokkal gyúlva drága multam,
mint csillagoktól esti ég ha szépül,
lőn nékem minden esemény, ha tollat
ragadtam, ő rá egy szép új hasonlat.

S sietnék vissza már. De jaj, törötten
kocsim még egy éjjelre elmarasztal:
már a visszontlátáson kéjelegtem,
s most tűrni kell, s alkudni a paraszttal!
Bognárral és kováccsal pörlekedtem:
mind kalapál csak, szóval sem vigasztal
sőt, dühöm látva, még ő kezd morogni.
Mit volt mit tenni? Várni és dohogni.

Hát vártam, s az első korcsmába mentem,
láttam, olyan, meg lehet benne szállni,
a lépcső tiszta és a szála rendben,
a szoba csöndes, lehet benne hálni.
Egy lányka jött, gyertyát hozott a szentem,
rögtön kezdem magamat jól találni.
Hiába, ha szabadján van az ember -
a szépség háló, s a szabadság tenger.

Majd nekiültem a levélírásnak
és elővettem, magamnak, a naplót
és kedvesemnek, fölírni, mint más nap,
mit emlékembe az eltűnő nap rótt,
de lám, alig sikerült pár vonást csak
idézni, nem mint máskor, minden aprót:
a lány visszajött, vacsorámat hozta,
s kirakta, szemnek csinosan elosztva.

Jött-ment; szóltam s ő válaszolt; ügyesség
minden szavában, s bővöl egyre jobban.
Szemeim nem győzik, hogy lesve lessék
fürge hajlását, s szívem vágyva dobban
s amíg a csirkét szeleteli - tessék!
ágaskodik ám valami titokban!
fölugrom, megfogom, földöntve székem;
remeg a drága: »Hagyjon békét nékem!

»Fülel a nénim ottlenn mint a sárkány
és minden percet számontart időmből.
Mig én fenn dolgozom, ő lenn vigyáz rám
s mindenért rögtön dul-ful és csörömpöl...
De ha nyitva hagyná az ajtaját tán...
pár óra éjjel jutna... az örömből...« -
szólt, s tagjait karomból kiszakítva
kiment, s szolgálni jött csak újra vissza,

de pillantani is! Óh mily ígéret
volt minden pillantásából kacsintó!
Nem nyomta vissza, ha sóhajban éledt
s lett keble jobban dagadó még s ringó.
Fülét, arcát s nyakát, a hófehéret,
muló pír lepte, gyorsajtásu bimbó.
S mikor már nem volt nálam semmi dolga,
ment, s visszanézett, és ment, vonakodva.

Házat, utcát éjfél takart be mélyen.
Egy széles, szép ágy van számomra vetve:
elférünk abban ketten is, remélem,
súgja incselgő vágyam játszi kedve.
- Elfujjam-e a gyertyát, vagy had égjen? -
De hallom, jön már, halkán lépegetve.
Mohón szemlélem minden drága tagját -
Mellém hanyatlik - átfonom alakját -

Kibomlik: »Pár szavam van, megbocsássa,
hogy ne öleljen teljes ismeretlen.
A látszat ellenem szól. Lássá, lássa,
eddig 'büszkének' mondtak; megvettem
a férfit; de most szívem dobbanása
oly hangos - és én olyan céda lettem!
Győztél - (bocsáss meg, hogy szóval zavarlak!) -
Láttalak, vágylak, élvezni akarlak!

»Tiszta vagyok még; és másképp ha volna,
megmondanám, mert bennem nincs hazugság.«
Igy édes keblét kebelemre nyomja,
mintha csak ott tudná találni nyugtát,
s én szemét-száját csókolgatva sorba,
helyzetem mégis percről-percre furcsább:
mert ami máskor gyakran oly keményen
hordta fejét, most meglapúl szerényen.

A lányka mintha nem is vágyna másra,
s egy édes szóval, egy csókkal betellnék,
oly szűziesen nyujtja tapadásra,
szűz ölelésre drága teste teljét.
Á r t a t l a n csóktól gyullad arca lázra,
s elnyugszik, mint kit más sem érdekel még:
nos, nyugszom én is, de még bizva a b b a n...
mi fejét máskor oly fenn hordta gyakran.

De sorsom aztán elgondolva jobban
főtt-forrt a lelkem dühvel, szenvedéllyel.
Magam átkoztam, magamon kacagtam
(de átok és düh semmi jót sem ér el).
Aludt éber-magánál bájosabban
a lány s a gyertya lankadt hosszú bélel.
Fiatal testet napi munka végén
siet az álom leigázni békén.

Ágyamon aludt drága helyzetben,
nyugodtan, mintha maga ágya volna;
s falhoz szorulva, kinnal, tehetetlen
az, kinek mindent megengedett volna -
mint bénult vándor kígyótól csipetten
a forrás mellett, melyhez üzné szomszárja -
lány álma pihegését hallva folyton,
hogy ne szünjön, magamét visszafojtom.

Erényt csinálva végre a muszájból
szóltam magamhoz: »Ládd-e, most megérted,
hogy mért fél a varázstól, félve babonából
a vőlegény keresztet egyre mért vet?
Inkább hullna fejedre fejszezápor,
mint itt szégyenkezz! Ezt még meg nem érted!
Bezzeg nem így volt, mikor lánykád hajdan
először láttad, báli fényben, zajban!

»Akkor dagadt a szived, és dagadtak
érzékeid, dagadt a férfi benned!
Őt fürge táncba hevesen ragadtad
sietve karra, majd kebelre vened,
mintha magadtól féltened magadnak,
s százsorozódott minden erő benned,
ész, szellem, élc, de legjobban vadulva
az, ami oly szerényen meglapul ma.

»Igy ébredt és nőtt hajlam és kívánság
és hamar lettünk vőlegény s menyasszony;
ő májusi virág és vágyó lányság
s minden érzékünk ég, hogy kéjt szakasszon.
S mikor oltárhoz vezetém a lánykát,
a szent templomban, pap előtt, bevallom,
de sőt fájdalmas szobrod festett gipsze
előtt, óh Krisztus, megmozdult... az i p s z e.

»S óh ti nászágyunk függőyei! széles
dunnák, s ti dagadó mély csipkepárnák!
Paplanok, kik hön vetettétek kéjes
csatáinkra selymetek zizge szárnyát!
Óh kis madárkák, kiknek szenvedélyes
szerelmünk költé dalra röpké álmát!
békétek látta harcainkat gyakran
(ő oly hálás volt, s én fáradhatatlan!)

»S lopva élveztük, mint tolvaj szerelmes,
a házastársak szent jogát gyakorta
nádasban, vagy vetés között, a selymes
füben vágyunkat szemérmetlen oltva.
A vágy zsarnok volt, a test engedelmes,
s az i p s z e jól szolgált, a drága szolga!
De most hiába költöm a mihasznát
s a legszebb kéjtől fosztja meg a gazdát!«

De ipsze úr szeszélyes. Hogy lehetne
rendelkezni - vagy nem törődni véle?
Egyszerre itt van, s csöndben fölmeredve
teljes pompáig emeli szeszélye.
Most már a vándor, ha úgy tartja kedve,
térhet enyhülni forrás hús vizére -
Az alvó lányra szomjasan hajol rá -
De majd, mintha valami visszatolná -

Ki költé alvó erejét acéllá,
ha nem a régi kedves drága képe,
kit ifjusága bűvölt életcélá
s emléke most is lángot önt érébe?
Előbb bénulás lankasztá facérrá,
most kétkedés lopózik erejébe:
elfordul, óvatossan, óvatossan,
a bűvös körből kivonódva lassan,

s leül, naplóját írni: »Közelegtem
haza és hozzád, s az utolsó órák
eltérítettek... óh mily környezetben
vont vissza vágyam s lőn megint mohó rád!
A régi titkos szó, hogy a b e t e g b e n
látszik meg az egészség, így való hát.
Sok jót találsz, ha forogtad e könyvet:
de nem irhatom be a legkülömbet.«

És már a kakas szól. A lány kisurran
paplan alól, s füzőjét kezdi füzni.
Szeme bámulva és hökkenve pillan
s majd földre csügg; s amint távozva szúzi
teste utolszor még élémbe villan,
szép tagjait tekintetem megőrzi.
De kész a kocsim már, a kürtje harsan,
régi szépemhez röpit vissza gyorsan.

S mivel minden költői alkotásnak
szokott igénye a komoly tanulság,
hódolok én is e kedvelt szokásnak,
komoly versemnek ilyen adva kulcsát:
Ki vagyunk téve botlásnak, bukásnak
e föld útjain, melyek olyan furcsák:
a kötelesség ellenáll s hatalmas:
de csak szerelem lehet diadalmas!

Szerelmes ifju estfantáziája.

G. A. Bürger.

Puha párnáin elterülve,
szívét bú és gond nem lepi,
a mézbortól elszenderülve,
mit álomisten nyujt neki,
- zsongó dallal ringatta enyhe
nyugalomba a csalogány -:
alszik szívem szelid szerelme,
Adonide, a drága lány.

Föl, gondolat! gyors szárnyra kelvén
röpülj ágyához, érd el őt;
mint fája derekát a repkény,
fond át az alvó égi nőt!
Merülj a túlédés gyönyörbe,
izleld s részegülj italán,
mit nappal megtilt és örökre
- óh jaj, örökre! - tilt talán.

Ah, hallom, gyöngéden lehellő
sóhaj kél ajkai közül,
mint tavaszi fák közt a szellő
friss lombon át zenét ha szűr;
ah, már piheg hókeble, látom!
és kéjesen nyög fel a mell:
méh döngicsél? szél zeng a nádon?
hús szél, mely játszva lebben el?

Végigomolva - óh be pajzán
fényt hint reá a holdvilág!
Mosolygva nyilik szende arcán
az egészség, piros virág.
Két karja széttárul alattam,
mintha forrón ölelne át
engem, kinek haj! gondolatban
s álomban adja csak magát.

Térj vissza most a kéjes ágyról,
lelkem! elég volt, óh elég!
Vigyázz: a kéj, amelyre vágyol,
megöl, és szárnyad máris ég.
Máris lobogsz: fény, fáklya, villám!
Borúlj a kéjbe! égj! sikolts!
Csapj át fölöttem, égi hullám!
óh égek, égek! olts el, olts!

Egy fiatal leányhoz.

Henri Cantel.

Az ágyban aludtam, hol máskor holdas éjben
te szoktad, szűzi lány, lezárni kék szemed:
s mely testedhez tapadt, az ittas gyolcsfehérben
izzó parázs gyanánt csavartam testemet.

Haraptam vánkösod... ajkad nyomát reméltem
harapni... óh kiért nem szánnám vesztemet!
S szemérmesen dugott térded izét a térdem
a hűvös paplanon égve érezte meg.

És jött az álom, és - mit hallva is húzódnál -
megjelentél nekem, óh fehér Éva-lány,
(kit egy szó elpirit, egy csók megöl talán...)

De álmom több vala a szóknál és a csóknál...
Vad kéjben, tiszta szűz, így lettél az enyém,
mig szűzi ágyadon m a g a m feküdtem én!

Nászdal.

Christian Günther.

Bontsd ki a gyönyör rejtekébül
forrón lihegő sötét öled,
mig büszke combjaid felett
az irigy vén hold is kibékül!
Gyönyörünk csak álom, röpke láng;
s ezer csillagszemét reánk
fordítja a nagy éj vidáman...
- Add csókod innom, s én a kéjek
mustjával áldozok tenéked
a szüziesség templomában.

Énekek éneke.

Heine.

Az asszony teste költemény,
mit különös ihletésben
irt be a természet csodás
emlékkönyvébe az Isten.

Igen! az ihlet szállta meg
s ringatta teremtő lázba,
s a merev, lázadó anyagot
művészileg leigázta.

Valóban, énekek-éneke
az édes asszonyi forma,
és mintha minden karcsu tag új
csodás-szavu versszaka volna.

Óh millyen isteni eszme ez,
a fehér nyak - hattyu-ringás!
hol a fürtös főgondolat,
a büszke fejecske, hintáz.

Két bimbó epigrammai élt
varázsol a mell csúcsára
s mily édes köztük a szigorú
sormetszet harmoniája!

De leginkább plasztikus hatást
a csípők stilusa ér el,
s a közbevetett helyecske se rossz
a fügefalevével.

S nemcsak elvont poéma ez:
husa-vére van a dalnak,
keze-lába van; csókol, nevet,
s csengőn rimelnek az ajkak.

Valódi költészet lehel itt!
Báj minden fordulatban!
S a dalnak s nőnek homlokán
a tökélynek bélyege rajt van.

Dicsérlek téged, óh uram,
s előtted a porba hajlok:
mi mind csak kontárok vagyunk
melletted, mennyei dalnok!

Dalodnak szépségeibe
hadd merülök áhitattal:
tanulmányozni nem szünök azt
sem éjszaka, se nappal.

Igen! éjjel-nappal azt tanulom,
az időt is szánva másról,
s lábszáram egyre vékonyodik
a sok-sok tanulástól.

A szegény varróleány.

Beranger.

Jól mondta, látom, az édes anyám:
újja hegyén hordja kincset a lány.
»Szegény leány vagy, kell hogy megtanuljad« -
mondta sokszor - »mily kincset rejt az újjad!
Szegény leányt, ha fürgén dolgozik,
a munka megjutalmaz s boldogít.«
Óh mily öröm, ha munka ég az ölben!
Izzadok a gyönyörben!
Jól mondta, látom, az édes anyám:
újja hegyén hordja kincset a lány.

Munkámra gondolok, ha gyúl a lámpa,
s december vacog fűtetlen szobámba,
és az újjaimat melengetem:
nem kell ahhoz rájuk lehelni sem.
Óh mily öröm, ha munka ég az ölben!
Izzadok a gyönyörben!
Jól mondta, látom, az édes anyám:
újja hegyén hordja kincset a lány.

Sok szép urfi ajándékozna nékem
gyereket - ki később elveszne éhen!
Drága gyermekem, teneked ma, lásd,
igy spórolom meg az éhenhalást.
Óh mily öröm, ha munka ég az ölben!
Izzadok a gyönyörben!
Jól mondta, látom, az édes anyám:
újja hegyén hordja kincset a lány.

S rágondolok közben a péklegényre.
Elképzelem, hogy duzzad a köténye.
Jobban megy, szinte izzik a dolog,
ha szőrös, nagy testére gondolok.
Óh mily öröm, ha munka ég az ölben!
Izzadok a gyönyörben!
Jól mondta, látom, az édes anyám:
újja hegyén hordja kincset a lány.

Vagy eszembe jut multkor az a halvány
fiú, ki itt jött el az ablak alján:
nem látott engem, nem gondolkozott,
falhoz se fordult, kigombolkozott.
Óh mily öröm, ha munka ég az ölben!
Izzadok a gyönyörben!
Jól mondta, látom, az édes anyám:
újja hegyén hordja kincset a lány.

Szegény lány manap nem nevetne sokszor,
ha magát nem csiklandaná meg olykor,
nehogy a világ őt nevesse ki -
csak a csuklója fárad el neki!
Óh mily öröm, ha munka ég az ölben!
Izzadok a gyönyörben!
Jól mondta, látom, az édes anyám:
újjá hegyén hordja kincsét a lány.

A hold balladája.

Musset.

A hold a barna éjben
a torony sárgaszín
hegyében
ült, mint a pont az i-n.

Óh hold? tán cérnán enged
egy bús kéz föld iránt
és lenget
s szemközt s profilba ránt?

Félszemmel néz az este?
Vagy egy álcás cherub
lesve
és sárga maszkja rút?

Vagy épp egy lapda lennél?
S mint egy nincs-lábu pók,
mennél,
s gurulsz csak, rest pufók?

Vagy ócskaság, vagy lom-vas,
vén óraszerkezet?
S hogy kongass,
pokol lesi neszed

s most is, mig orcád bujdos,
néz mutatódra s vár:
a súlyos
örök kin múl-e már?...

Vagy féreg rág, tapadva,
mikor, kormos korong,
apadva
vékonyulsz, s félhold borong?

Mi tépte így föl orcád
a mult éjjel? Talán
egy zord ág
egy szúrós ormu fán?

És jöttél, mint ki sorvad,
s megtámasztád fakón
a szarvad
a rácsos ablakon...

Menj, hold haló világa!
Óh szőke Phébe! Dúlt
és drága
tested tengerbe hullt.

Nem látni már csak arcod,
s a homlok bús ivén
a karcot, -
mily hervadt vagy s mi vén...

Te voltál rég a berken
a tegzes égi szűz,
ki serken
és karcu gimet űz?

Óh, hol a zöld platánfa,
s a mogyorós berek,
- Diána! -
s a vig agársereg?!...

- Fülelt az éjszín zerge
szédítő szirttetőn:
zörg-e
lépted, közelgetőn?

S riadt a farka, rajta!
Réten s völgy s halmon át
hajtva
a futó lakomát...

S langy esti szél szállt resten
lábad hús vizbe lép...
s az estben
egy ifju megles épp...

Majd lengsz, vak éjbe szállva
s egy pásztor ajka vár
s a szájra
lecsapsz, mint halk madár...

Óh hold! év évre tellhet,
de emlékünkebe még
szerelmed
im lásd, ifjultan ég!

Multadtól szépre válva,
óh légy örökre már
áldva,
járj tellve, fogyva bár!

Még néznek rád kolompos
nyájak vén őrei,
mig lompos
ebük orcádra ri...

S szeret a barkedés, mig a
nagy halk faház halad
ringva
a tiszta ég alatt...

S a lányka is, ki zsenge
bokákkal berken át
lengve
dalolgat vig danát...

S a tenger, láncos medvéd,
lesvén hús kék szemed
kedvét,
ormótlan ing s remeg...

És szél s hó idején is,
ha az est rámborúl,
im én is
itt ülök jámborúl

és nézlek amint épen
a torony sárgaszín
hegyében
ülsz, mint a pont az i-n.*

Ha a férj izzad részeg
ágyban a kék előtt,
te nézed
kaján mosollyal őt.

Vagy, ha vig nászi éjnek
nyitva meg a szobát,
vejének
a mama kulcsot ad, -

lábát papucsba tolva
látod a vőlegényt:
kioltja
a pisla gyertyafényt,

mig, hogy a mennybe jusson,
a szégyellős leány-
menyasszony
diderg a nyoszolyán;

de ura meg se kérdi
s döfölni kezdi már
szegényt, ki
jajgat és kiabál.

»Ej«, - szól a férj - »hogyan fekszel?
Én dolgozok, s te nem
igyekszel
segíteni, szivem?«

* E költemény első részét (a csillaggal jelölt helyig) Tóth Árpád engedélyével az ő fordításában közlöm. *B. M.*

S megint elkezd, újra...
- De mily koboldcsapat
zavarja,
hogy vágya lelohad?

»Ah«, - így nyög paplanán - »ki
les ott, ránk tűzve két
kiváncsi
gonosz tűzű szemét?«

Ő az! a hold! - Az éjben
a torony sárgaszín
hegyében
ül, mint a pont az i-n.

Titkos muzeum.

Théophile Gautier.

Amikor meztelen faragták
istennők báját régi kor
szobrászai, Vénus galambját
megfosztották tollaitól.

Vésőjük lenyese a drága
pelyhet, mely sűrűn nőtt azon,
és fészkében a kis madárka
diderge vedlett-csupaszon.

Óh nagy pogányok, megbocsátok,
kik a szerelmet isteni
rejtelmétől megrabolátok,
hogyan adjatok neki:

de a mi festőink, levágván
a gyepet, mellyen Eros ül,
vásznon utánozzák a márvány
izlését izléstelenül.

Pedig soha oly teljesen még
csupasz az éji mécs előtt
nem volt keresztény meztelenség,
mint rég a szép athéni nők.

Az alvó szőke takarója
mit rejt? Emeld föl, és feléd
arany gyapjú kacsint alóla,
mint Burgundi Fülöpre rég.

S hová, mikor kezét letartja,
s drága barna újja nyul,
ott van a haj, kúszán kihajtva,
göndör, simithatatlanul.

Áttetsző, hév szinek királya,
azért szeretem, Tizián,
képeden amikor kitárja
báját a nimfa s kurtizán,

mivel matt rózsaszínű bőrén,
mit bibor függönyárny ölel,
ecseted ha mutatja pőréen,
egy színfoltot se titkol el.

Egy selyempamacs ámbraszíne
bársonyozza a hón alatt
a kar tövétől mellig íme
lehajló finom vonalat.

S az ivor újjak drága hossza
alatt sarjadni láthatod,
amellyel Cypris kárpitozza
dombját naivan, a mohot.

Dús combjait széttárva Nápoly
muzeumában Danaé
láttatja, hogy az aranyzapor
hogy hull a selymes szőr közé.

S Flórencben szabadon fürösztí,
világ dacára, ama szép
Aphrodité, a lába közti
bozótban drága csöpp kezét.

De, mester! az a test se volna
méltatlan rád, akit az én
gondolám lágyan ringatott ma
Velençe sima zöld vizén.

S hogy el ne vesszen drága képe,
engedd meg nékem, nagy öreg,
hogy palettával lant helyébe
ma tanitómmá tegyelek!

Óh mint szeretem látni, lesni,
hogy szép testén a drága folt
hogy ölt aranyzint, ha az esti
rőt fényben minden egybefolyt;

mintha az alkov szent zugában
alvó Ámor hajás fejét
látnám beárnyékozni lágyan
szép anyja titkos mély ölét.

A szerelem rejtek gyümölcse
pihen ott selymes otthonán,
mint egy megérett ritka körte
sejtelmes édenkert mohán.

Óh drága körte, arany alma,
arany gyapjú, göndör arany,
melyért Herakles kóborolna
s hajózna Jázon untalan!

Gyűrűző gyapjas takaródra,
mit annyi művész lekaszál,
hulljon ma versem tiszta csókja,
te édes asszonyi szakáll!

Az álszent kort, barbár tilalmat,
s annyi hálátlan hallgatást,
mindezt, Vénus szent halma, rajtad
e vers ma megboszúlja, lásd!

Egy pogány imája.

Charles Baudelaire.

Óh ne halkítsad lángod éjre
hevítsd fel zsibbatag szívem.
Gyönyör te lelkek kinja, kéje:
exaudi diva! supplicem.

Légben eloszló istenasszony,
láng amely pincénkben lobog,
kinomon kényed irgalmazzon,
kinek ércdallal áldozok.

Gyönyör! légy úrnőm, mindig ébren,
húsból és bársonyból csinált
álarcot olts, sziréni vértet.

Vagy a formátlan bor ködében
nehézkés álmodat kínál.
Gyönyör! te ruganyos kisértet!

Egy arc ígéretei.

Charles Baudelaire.

Szeretem, sápadt lány, lágyív szemöldököd,
mely alól éj árad sötéten.

Szemed sötét, de mit sötét szemed mögött
olvasok, nem gyász, semmiképen.

Szemed, mely épen oly színű, mint hajzatod
rugalmas hajzatod erdője,
szemed bágyadtan így biztat: »Ha akarod,
plasztikus múzsa szeretője,

követni vágyaid s reményed csillagát,
melyet kigyújtott ritka fényünk,
köldöktől a farig, győződj meg sorra hát,
hogymind igaz, amit ígérünk!

Két bronzérmét találsz a mell csúcsaira
kiszögezve nyulni előre;
s a drága has alatt, mely bársony és sima
és barna, mint a hindu bőre,

prémet lelsz gazdagon, mely mint a dús Hajak
testvére, sűrűn terped széllyel,
s époly lágy és tömött, s époly fekete, vak,
vak éjjel, csillagtalan éjjel!«

A szökőkút.

Charles Baudelaire.

Fáradt szemed, szegény szerelmem;
hagyd hunyva hosszan: ne beszélj.
Maradj a hanyag helyezetben,
amelyben meglepett a kéj.
Künn a szökőkút, mely csevegdél,
és nem szünik sem éj, se nap,
táplálja, melybe meritettél
ma: elragadtatásomat.

Ezer virágot ont ki
s ezer lepét,
melyekre Phébe hinti
ezer színét:
nagy könnyeit úgy önti
záporba szét.

Igy a te lelked, mellyet hően
a gyönyörök villáma gyujt,
kirebben gyorsan s vakmerően
szárnyat nagy, bűvös égbe nyujt.
De majd lehalva, szárnyelejtőn
bús bágyadásba márt az ár,
amely egy láthatatlan lejtőn
lelkemnek is mélyébe száll.

Ezer virágot ont ki
s ezer lepét,
melyekre Phébe hinti
ezer színét:
nagy könnyeit úgy önti
záporba szét.

Te, kit oly széppé tesz, az éjjel,
de jó, ha kebleden vagyok,
az örök panaszt színi kéjjel,
mely a medence közt zokog.
Hold, zengő víz s te éj, te áldott
s ti fák magányos borzama,
szeplőtlen melankóliátok
szerelmem édes tükre ma.

Ezer virágot ont ki
s ezer lepét,
melyekre Phébe hinti
ezer színét:
nagy könnyeit úgy önti
záporba szét...

Léthe.

Charles Baudelaire.

Szivemre, jer, kegyetlen, néma lélek,
imádott tigris, édes arcu rém;
hadd markolom ez illatos sörény
sűrűjét, melyhez nyulni szinte félek;

hadd temetem be fájdalmas fejem
szoknyáid parfümített váncosába,
s mint szétzuzott virág, árassza kába
utóízét az elhunyt szerelem.

Aludni, haj! aludni és nem élni!
a halálédes álom csábja vonz.
Szép testedet, mely sima, mint a bronz,
csókkal befenni s semmitől se félni!

Hogy elcsitítsa fáradt sóhajom,
nincs több olyan szer, mint örvényes ágyad,
csókjaidban hatalmas Léthe árad,
s a feledés lakozik ajkadon.

Gyönyörnek érzem sorsom új fulánkját
s türom ezentúl, mint egy hinni tért
hős vértanú, ártatlan elítélt,
kinek buzgalma szítja kinja lángját,

és szívom, mint ki mérget tudva szív,
mézédés bürkét, mérgezett virágát
dús keblednek, mely duzzad a ruhán át
s amelyben sohasem volt zárva szív.

Kárhozott asszonyok.

(Delphine és Hippolita.)

Charles Baudelaire.

Kikönyökölve mély, süppedő párnadombból,
mig lámpák illatos, halovány fénye dől,
Hippolita a bús, nagy ölelésre gondol,
mely élte függönyét most lebbentette föl.

Zivatartól zavart szemmel úgy nézi tiszta
fiatalsága tünt egének messzijét,
mint fáradt utazó fordítja sirva vissza
a reggel elhagyott kék táj felé fejét.

Megtört szemeiben a könnyek lomha nedve,
a bágyadt, tompa kék, amellyel föltekint,
s két karja, hasztalan fegyverként szertevetve,
kényes szépségének bús szolgálója mind.

Lábánál hangtalan - még rajta kéje láza -
Delphine heverve vad szemekkel ég s figyel
erős állat gyanánt, ki zsákmányát vigyázza,
melyet fogaival jegyzett magának el.

Térdein az erős szépség a gyenge mellett
diadala borát issza göggel teli,
s felé nyújtózva lány kéjjel a karcsú termet
édes köszönetét lankatag szürcsöli.

Keresi halovány áldozata szemében
a néma éneket, melyet a kék dalol,
a hálaéneket, mely mint sóhaj az éjben,
lassan dereng elő a szempillák alól.

- »Mit szólsz, Hippolitám, ez édes lanyhasághoz?
Megérted végre hát, mennyire nem szabad,
hogy durvább szerelem vad számumának áldozz
hervadni ennyi bájt: első rózsáidat?

Csókjaim könnyüek, mint a tiszavirágnak
nyomai tiszta nagy esteli tó felett;
de szeretődé majd oly mélyen bevágnak
szivedbe, mint ekék és súlyos szekerek.

Úgy mennek rajtad át, mintha porba kavargott
úton ökörfogat megy kimélettelen...
Szivem, Hippolitám, fordítsd felém az arcod
te egész mindenem! te édes-egy felem!

Fordítsd felém szemed, mely kék ég s csupa csillag!
csak egy tekinteted isteni balzsamát:
és titkos gyönyörök sötét kútjai nyílnak,
oly szent, nagy álmokat ígézek én reád!«

S szólt most, ifju fejét emelve, Hippolita:
»Hálátlan nem vagyok, s semmitse bánok én,
de, Delphine, szívemet valami elszoritja,
akár egy végzetes tivornya reggelén.

Érzem lecsapni rám szárnyát a rémületnek
s fekete fantomok zilált bataillonát,
amelyek nyugtalan s véres uton vezetnek,
véres, s mindenfelől zárt horizonton át.

Mondd, ha tudod, okát különös zavaromnak:
mily titkos, ritka bünt követtünk el ma itt?
Megborzongok ha szólsz, s szólítasz ,angyalom!’-nak,
és mégis ajkamat úgy vonzzák ajkaid.

Ne vesd hát oly vadul szemednek parazsát rám,
lelkem nővére, kit örökre szeretek,
szeretek, bár te vagy nem-alvó-lángu máglyám,
és a pokol nekem teveled kezdetett!«

Delphine, mint Pythia, vas triposzán tiporva,
s rázva fején a vad, tragikus fürtöket,
a végzetes szemü, zsarnokul válaszolja:
- »Poklot a szerelem előtt ki emleget?

Örökös átok a hasztalan álmodóra,
kitől a képtelen, bús balgaság kitelt,
mely meddő bölcsesség vitáiba fonódva
a szerelembe is erényt és bünt kevert!

Aki hőt és fagyot akar, reggelt meg estét
keverni misztikus összhangba szüntelen,
az olyan sohasem heviti béna testét
a vörös nap tűzén, amely a szerelem!

Menj csak, ha akarod, a bamba vőlegényhez,
kegyetlen csókjait tűrni szűz testeden:
borzalommal teli hozod majd vissza kényes
lelked és meggyötört kebleidet nekem...

Csak egy úrnak lehet szolgálni e világon!« -
mondta, s a gyermek így kiálta rá naiv
fájdalmában: »Jaj, az örvényt már nyilni látom!
magamban érzem azt! s ez az örvény a szív!

Oly mély ez mint az ür, és úgy ég mint a vulkán.
Vad szörny! mely áldozat lehet elég neki,
az ádáz Furia szörnyü szomját eloltván,
ki fáklyát hordoz és vad vérét égeti?

Jer hát, jer! s függönyünk mindentől messzezárjon:
nyugtasson legalább e bágyadt gyöngeség!
Tudatom oltsa el mély öledben az álom,
s leljem meg kebleden a mély sirok hűsét.«

- Szálljatok, szálljatok örökös poklotokban,
szálljatok lefelé, szegény áldozatok,
s az örvény fenekén, a szörnyü forratokban,
mely nem égből ered, kinban forogjatok,
és korbácsolva, más bűnökkel, összevissza,
vak árnyak, vágyatok mélyéig érve, és
örjögő lelketek semmise csillapítsa;
kéjeitek közül keljen a büntetés!

Soha még friss sugár nem ért barlangotokba;
melynek résein át miazmás permeteg
szivárog, különös fényjátékban lobogva,
s iszonyu illatát beissza testetek.

Meddő kéjeitek fanyar emléke marja
bőrötök vánkosát, és fájó szomszárja bánt;
s a vak vágyakozás dühös szelű viharja
csavarja husotok vén lobogó gyanánt.

Távol az eleven világtól, elítélve,
bolygva pusztákon át, mint éhes farkasok,
a bennetek levő végtelentől kísérve,
óh szent rendetlenek! s üldözve, fussatok!

Gyönyörök mártirja.

Charles Baudelaire.

Üvegcsék, illatok, kép, márvány, drága köntös,
nehéz brokáttal átszövött
lehulló dús szövet, mely nagy redőket öntöz,
és kéjes butorok között,

hol a langyos szoba, fülledve mint üvegház
veszélyes tikkadásba zár,
s holt csokrok porcelán sirjaiból meleg láz,
a végső sóhajpára száll,

egy fejetlen tetem önti vére folyóját,
élénk piros, csörgedező
vérét a vánkoston s a szomjas takarón át,
mely issza, mint aszú mező.

S mint sápadt vízió, amelyet költ az éjjel,
s mely szemeink bilincse lesz,
a fej, sötét haja sörényes nehezevel
s arany kövekkel ékszeres,

némán, mint egy virág, a kis szekrényre vetve
nyugszik; és gondolattalan,
kifordult szemein, cél nélkül szétmeredve,
az alkony fakósága van.

Az ágyon a csupasz törzs kábán, önfeledten,
szemérem nélkül tárja ki
a titkos, végzetes bájt, melyet céda kedvben
adott a természet neki;

egy rózsaszínű és aranycsikos harisnya
emlékül még lábán lebeg,
s a harisnyakötő villogó csatja pislá
gyémántja szemével rebeg.

E különös magány, e langyos, buja fészek,
és egy nagy arckép lankatag,
de szinte kihívó szeme valami részeg,
vad szerelemre vallanak,

rossz gyönyörökre és különös ünnepekre,
pokoli csókokkal teli,
hol a gonosz sereg a függöny közt lebegve
a bünt kedvtelten nézdeli.

Pedig ha elegáns soványságát e hullán
nézed a vállnak, és futó
vonalban a csipőn hogy száll tört rajzu hullám,
akár egy izgatott kigyó,

láthatod, hogy milyen ifju még! - Béna lelkét
s unalma-nyűtt érzékeit
a bolygó és veszett vágycsordák lelegelték,
alig nyitotta meg nekik?

A vad himnek, akit nyugtatni eleven még
legforróbb csókod sem tudott,
igy koronázta meg vágyai végtelenjét
engedelmes, halott husod?

Felelj, bűnös tetem! s lázban emelve karja
merev hajaddal, szörnyü fej,
ajkához vitt-e, hogy hideg fogadra marja
utolsó csókjait? felelj!

- Távol a gúnyoló világtól és a piszkos
tömeg és kandi hivatal
szemeitől, nyugodj, különös hullá, titkos
sirodban, mely semmitse vall;

Szeretőd bolygja a világot, s halhatatlan
formád kísérti álmait;
s miként hozzá te itt, ő minden gondolatban
hú lesz tehozzád a sirig!

Fifi.

Paul Verlaine.

Fifike fölriadt - mivel két cuppanó
csókkal mondtál nekem jó reggelt: - és a jó
madárka fölfütyült; - de csőre visszabénult
szárnya alá, s dala megint álomba némült.
Ekkor visszaadtam drága csókjaidat,
cserébe csókolván egy százszorost, vigat,
egy mindenütt-jelen-valót, talpadtól enyhén
sötétlő hajadig, mindenhol megpihenvén,
hol árnyas hely kínált... Kacagtál módfelett...
S ekkor térded közé benyomva térdemet

föléd csuklottam, oly mohón, mint hirtelen had
ha támad, - és te is mohó voltál, de nem vad,
mert nedves szemeid köszönték a gyönyört. -
És ekkor lám, Fifi egyszerre úgy kitört,
a drága kis madár! most már egészen ébren,
újjongva, mint barát barátja örömén,
és diadalmamat köszöntve énekében,
trillázva kis szive az ég felé s felém!

S úgy ugrált, szilajon, mint egy szilaj fiucska,
ki utcák vig során egy győztest éljenez.
- S a hajnal függönyös ablakunk fénybehuzta,
büszkén, hogy kéjeink boldog tanúja lesz.

Semmi mást!

Paul Verlaine.

A kedvedért ma én is, kis tudatlan,
úgy teszek, mint ki nem tud semmi mást,
csak simogatni huncut mozdulatban,
s ily édesen szemtelen lenni, lásd,

ennyi az, amit tudok, kis tudatlan!

Ma bizony jó botrányosak leszünk,
mint az őzike párjával az erdőn,
nem szégyelljük magunkat, van eszünk:
korlátatlan, tobzódóan, üzelgően

ma bizony jó botrányosak leszünk.

Főleg irodalomról ne beszéljünk
(ördögbe minden szerzők, kiadók!)
A bátor természethez visszatérünk,
minden szemérmét vigan tagadók,
s főleg irodalomról nem beszélünk.

Élvezni és aludni: akarod?
ez lesz ma nekünk első és utolsó,
legfőbb pihenés, legsürgőbb dolog,
erény és vétek, bölcső és koporsó -
élvezni és aludni: akarod?

Intézeti lányok.

Paul Verlaine.

Ketten alusznak egy szobában; egyik
tizenöt éves, tizenhat a másik.
A szeptemberest halkán orgonázik.
Kék szem, és eperajk, és ami tetszik...

Illatos ingük földredobva fekszik
- fesztelen kényelem és párnázásit -
már a kisebbik nyujtózkodva ásít:
mellére csókot nyom az öregebbik,
majd térdre hull, majd vad lesz, és bolondos,
és szenvedélyes, és a drága, dombos
árnyba, szőke bozótba merül ajka.

A gyermek közben ujján számol épen
(az ígért táncokat számolja rajta)
és mosolyog ártatlan szendességben.

Roukine hercegnő.

Paul Verlaine.

Csúf, Boucher-arcú lány. Puder
nem érte bolondul csapongó
haját; s annyira kicsapongó,
hogy megrontja, akit ölel.

És mégis ő jutott nekem,
e csókdult hajba belevesztem,
lobogó vizesése testem
kigyujtja minden végeken.

De még enyémebb, mély varázs,
ölének élő, dús növénye;
óh szent kapu göndör sövénye,
arany gyapjú, arany parázs!

Ki az, ki mindezt zöngéné,
ha nem én: hű kántora, papja,
bolond gazdája, béna rabja,
ki érte lettem ördögé?

Ki zengené zenés, finom
bőrén a fehérrózsa színét,
fehér tejszínét, rózsaszínét,
mely alkonyég és lilium?

Szép combok és kemény kebel,
óh hát, has, óh ágyékok! ünnep
kutató szemnek és kezemnek,
óh száj, és más is, ünnepelj!

Szerelmem, jójj ágyad felé!
Ott van-e még a párna, vad láz
ringatója, a puha matrác,
s a függöny? - Óh ágyad felé!

Ouverture.

Paul Verlaine.

Combjaitok közé s farotok felé vágyom,
papnői az igaz-egy istennek, a kéjnek:
naiv vagy kitanult szorgalmasok az ágyon,
óh, hogy csak testetek nyilásaiban éljek!

Szeretem lábatok, mely csak a szerető
felé megy, szeretőt kísér, és nem simul,
csak szerelem után szerető csüggedő
lába köré, ki már lihegve megvonul,

talptól az újjakig, miket buján simitgat
nyelvem, s harap fogam, és ajkam sorba kóstol,
s a bokákig, mikén kék erek tava tikkad:
óh szentebb lábakon nem járt szent, sem apostol!

Szeretem szájatok, s a vad játékokat,
miket a nyelv üz és az ajkak, s néha tán
harapva nyelveink - és mást is - a fogak:
hogy vágyini nem lehet teljesebb kéj után.

S szeretem kebletek, dupla halmát a kéjnek
s gögnek, hol kedvire dagadva férfi-gögöm
emelt orral turkál s tör a langy meredélynek,
mint egy kan pindusi s parnasszusi tetőkön.

S szeretem karotok, mely oly szép, biztató,
és gyengéd és fehér, s idegesen gyűrűz,
s fehér mint farotok, s majdnem oly izgató,
szerelemben meleg, s utána enyhe, hús.

S e karok végein két kezetek imádom:
a tunyaságnak és a bujaságnak áldott
két szerszámát, amely óva izgatja vágyam
s vezeti gondosan a vak szerelmi bárdot.

De mindez semmi, mert combjaitok közül
int a fő üdv, melyet ha lát, szagol, tapint
és izlel, ájtatos hivetek üdvözül:
a szemérmatlenség belső szentélye int.

Combjaitok közé s farotok felé vágyom,
papnői az igaz-egy istennek, a kéjnek:
naiv vagy kitanult szorgalmasok az ágyon,
óh, hogy csak testetek nyilásaiban éljek!

Esti imádság.

Artur Rimbaud.

Mint egy angyal, kinek állán borbély ecsetje
maszától, ajkamon a megivott sörök
habja még, szivar a fogam közt, úgy ülök;
lelkemben vitorlák láthatatlan menetje...

S mint vén galambducok forró pettyes szemetje,
száz szennyes álom ég bennem és füstölög,
s fájó lelkemben úgy gyűrűznek bús körök,
hogy olyan mint az ős fák évgyűrűs szövetje.

De majd, bús álmaim lenyelve, megrogyott
szívvel, s leöntve már egy kisebbfajta hordót,
kertjébe megyek át a korcsmának, hogy ott

szeliden, mint az Úr, pisáljak egy nagyot,
a barna ég felé ivellőt, messzecsorgót...
Helyeslést intenek a délceg napraforgók.

Une négresse.

Stephane Mallarmé.

Egy négernő, akit őrzöngve ráz az ördög
friss bűnre vágyva, egy fejletlen és nyulánk
lány tépett köntöse alatti bús gyümölcsöt
izlelni, kezd ravasz munkába a nyalánk.

Két boldog kis kebelt illeszt barna hasához
s cipős lábát sötét lökással dobja fel
a légbe, hol a kéz nem érhet magasához
mert, durva nyelv, sem ért gyönyört sem érdemel.

A gazella remeg s félénk a meztelenség.
Hátára dőlve mint bolondos elefánt
vár, vár s nézi magát a bomlott esztelenség:
villog naiv foga s kacagja a leányt.

Lába közt zárva mint áldozatát a rabló
s nyitva fekete bőrt a sűrű szőrön át
- óh sápadt rózsaszín tüzü tengeri kagyló! -
szájához emeli különös ajakát.

Zsúfolt, fájdalmas folyamokból...

Walt Whitman.

Zsúfolt, fájdalmas folyamokból,
abból a részből, ami nélkül semmire volnék,
abból aminek fenségét megteremteni célom, ha egyedül maradok is az emberek között,
saját hangom visszhangjából zengem a phallust,
zengem a nemzés himnuszát,
zengem délceg gyermekek és bennük délceg felnőttek szükségességét,
zengem az izmok bilincseit és a keveredést,
zengem az ágyastársak énekét. (Oh ellenállhatatlan vágyakozás!
Óh megfelelő testek kölcsönös vonzása egyenként és mindenkinek!
Óh néked is, bárki légy, a néked megfelelő test! Óh az, ami minden egyébnél nagyobb
gyönyörűség!)
Az éhes fogból, amely esz engem éj és nap,
öröklött hatásokból, szegycinteljes kinokból tör ki dalom,
és keresek valamit, amit még nem találtam meg, bár sok hosszú éve kutattam utána:
zengem a lélek igaz énekét, a szeszélyes, véletlen éneket,
amely a legdurvább természettel, vagy állatok között újra születik.
Ebből, ezekből és ami velük összefügg, formálva meg költeményemet:
almák és narancsok illatából, madarak párzásából,
erdők nedvéből, özönlő hullámokból,
hullámok dühös csapdosásából, mely a szárazat veri, - ezeket dalolom! -
vidáman fölzendítve nyitányomat, a dallamot előlegezve:
az örömmel fogadott közelséget, a tökéletes test látványát,
az uszót, aki meztelenül uszik a fürdőben vagy mozdulatlanul fekszik a hátán és lebeg,
a női alak közeledését, - és tűnődve, míg a szerelmi hús reszket, fájdalmasan,
készítve az isteni listát, magamnak vagy neked vagy akárkimásnak,
az arcot, a tagokat, tetőtől talpig mindent, és amit ez fölkel,
a misztikus deliriumot, a szerelmi őrjöngést, a legszélsőbb odaadást.
(Figyeld jól és csöndben, amit most neked sugok:
szeretlek, óh egészen a te birtokod vagyok!)
Óh bárcsak megszökhetnénk, te meg én, a többiek elől, és elfuthatnánk szabadon, törvény nélkül,
két sólyom a levegőben, két hal, uszkálva a tengerben, nem szabadabb mint mi;)
a szenvedély viharát, amely átjár és amely alatt fájva reszketek,
a két elválaszthatatlan szerető esküjét, a nőét, aki szeret engem, és akit életemnél is jobban
szeretek, az esküt, amelyet most teszek.
(Óh szívesen kockáztatok mindent teértem,
óh hagyj meghalni, ha másképp nem lehet!
Óh te meg én! mit érdekel minket, hogy mit tesznek vagy mit gondolnak a többi emberek?
Mit ér nekünk minden egyéb azonkívül, hogy élvezzük és kimerítjük egymást, ha másképp
nem lehet?)
A mestertől, a kormányostól, akire rábízom a hajót,
a generálistól, aki parancsol nekem és parancsol mindenikünknek, tőle kapva engedélyt:
a programot gyorsító időtől (ahogy most áll a dolog, máris tulságos sokat késlekedtem),
a nemtől, fonáltól és fonadéktól,
visszavonultságomtól, a sok-sok magányos sóhajtól,

a közellevők sokaságától, s hogy az igazi valaki mégis még hiányzik,
rajtam csuszkáló lány kezektől, és az újjak szakállamba vagy hajamba vesző simogatásától,
keblekre vagy ajkakra tapadó hosszú csókok ájulatótól,
a szoros öleléstől, mely engem és minden férfit megrészegít, elkábulva a kicsapongásban,
a házások isteni kötelességeitől, az apaság művétől,
az örömjongástól, a győzelemtől és megkönnyebbedéstől, az éjszakai ágyastárs átkarolásától,
a szemek, kezek, csipők és mellek tett-költészetétől,
a remegő kar ölelésétől,
a hajló test vonalától és az egymásra fonódástól,
az egymásmellett-pihenéstől, a redős ágytakarót visszahajtva,
az egyetlentől, aki szomorú, hogy el kell hagynia engem, és tőlem, aki szomorú vagyok, hogy
el kell hagynom őt,
(még egy pillanat, óh gyöngéd várakozó, és újra visszatérek!)

a fénylő csillagok órájától, és a csepegő harmattól,
az éjszakától, melyből egy percre kiemelkedve föléberöpltem:
ünnepeljete, óh isteni aktus! és ti, most készülők gyermekek!
s ti, erős ágyékok!

Ez a női alak.

Walt Whitman.

Ez a női alak.

Isteni nimbuszt lehel, fejétől a lábáig,
forró, ellenállhatatlan vonzóerővel húz maga felé,
elmerülök, belefutok a lehelletébe, mintha nem volnék más, mint erőtlen köd; minden elsülyed,
csak én nem és ő nem.

Könyvek, művészet, vallás, idő, a látható és szilárd föld, és amit a menny várt és a pokol félt:
mind, mind meghaltak;
bolond idegek, szilaj villámok cikáznak elő, a válasz rájuk ép oly szilaj;
haj, kebel, csipő, lábak lendülése, fáradtan hanyatló kezek, - egészen feloldódva, az anyémek
is egészen feloldódva -;
apálytól ösztökélt áradás, áradástól ösztökélt apály, édes fájdalomtól duzzadó szerelmi hús,
mérhetetlen sugárai a szerelemnek, forrók és hatalmasok, remegő kocsonyája a szerelemnek,
fehéren fecskendő őrzítő nedv,
nászéjszakája a szerelemnek, amely biztosan és szeliden tör az elnyújtózó hajnali derengésbe,
amely beleárad a szives, odaadó nappalba,
és meghal az édesen ébredő hajnal simuló ölelésében.

Ez a csíra. - Aztán megszüli a nő a gyermeket, a férfit szüli meg a nő.

Ez a születés fürdője kicsinyek és nagyok alámerülése és a feltámadás.

Ne pirúljatok előttem, nők! előjogotok minden mást átölel és minden másnak halála.
Ti vagytok a test ajtóit és ti vagytok a lélek ajtóit.

A nőben megvan minden tulajdonság és mérsékli azokat,
a maga helyén van, és tökéletes harmoniában mozog,
ő minden, kellő módon elfátyolozva, aktiv és passzív: mindakettő,
épugy magába kell fogadnia a lányokat mint a fiukat s fiukat épugy mint a lányokat.

Ahogy lelkemet a természetben tükröződve látom,
ahogy látok egy nőt a ködön át, kimondhatatlanul tökéletest, egészségest és szépet:
látom lehajtott fejét és mellén keresztbe kulcsolt karjait; így látom én a nőt.

Egy nő vár reám.

Walt Whitman.

Egy nő vár reám: minden megvan benne és semmi sem hiányzik;
de minden hiányoznék, ha nem volna meg a nem, vagy a megfelelő férfi megtermékenyítése.

Minden megvan a nemben: test és lélek,
vélemények, bizonyítékok, tisztaság, gyöngédség, eredmények és megnyilatkozások,
énekek, parancsok, egészség, büszkeség, az anyaság misztériuma, a mag teje,
minden remény, jótett és adomány, minden szenvedély, szerelem, a föld szépségei és gyönyörei,
minden uralom, minden ítélkezés, a föld istenei és vezérei,
minden bezárva alszik a nemben, mint annak része és igazolása.
Szégyenkezés nélkül ismeri és elismeri a férfit, akit én szeretek, nemének nagyszerűségeit,
és szégyenkezés nélkül az asszony is, aki nekem tetszik, a magáét.

Eltávozom az érzéktelen nőktől
és annál fogok maradni, aki rám vár, és azoknál, akik forró vérükkel kielégítenek;
látom, megértenek és nem vonakodnak tőlem,
látom, méltók reám: az ő hatalmas férjük akarok lenni.
Egy jöttával se kevesebbek nálam,
arcukat barnára égette a napfény és a szél lehellete,
húsukban a régi istenek teltsége és ereje él,
tudnak uszni, evezni, lovagolni, birkózni, futni és ütni, visszahőkölnek és támadásra ugranak,
tudnak védekezni,
jogaikban megállapodottak - nyugodtak; tiszták és öntudatosak.
Szorosan magamhoz húzlak benneteket, ti nők,
nem ereszhetlek el, szeretnék javatokra lenni,
értetek vagyok és értem vagytok; nemcsak magunkért, hanem másokért is:
belétek burkolva nagyobb hősök és dalnokok szunyadnak
és nem akarják, hogy más férfi érintése ébressze föl őket, mint az enyém.
Én vagyok, ti nők; megtalálom a magam útját,
szigorú vagyok, kemény, hatalmas és könyörtelen, de szeretlek titeket:
nem okozok nektek több fájdalmat, mint amennyi elkerülhetetlenül szükséges.
Fiákká és lányokká öntöm ki magvamat, ahogy az országnak erre szüksége van, durva izmokkal
lassan szorítalak össze benneteket,
hatásos erőszakkal öllelek, nem hallgatok könyörgéseitekre,
nem állhatok el a dologtól, mielőtt belétek nem sülyesztettem, ami oly régóta fölgyülemlott bennem.
Belétek bocsátom lényem feláradt folyamait,
belétek sülyesztek ezer eljövendő évet,
belétek sülyesztem azok magvait, akiket én és Amerika szeretünk:
a cseppeknek, melyek öletkebe folynak, büszke atlétai lányokká, új művészekké, zenészekké
és dalnokokká kell válniuk,
a gyermekeknek, akiket most veletek nemzek, újból gyermekeket kell majd nemzeniök:
tökéletes nőket és férfiakat kívánok életem ajándékaiból!
Elvárom, hogy ők is áttörjék egymást, mintahogy én és ti áttörjük egymást,
számítok nemző borzongásuk gyümölcseire, mintahogy számítok annak a borzongásnak
gyümölcseire is, amit én adok nektek,
szerelmi aratásokra számítok a születésből, az életből, a halálból és a halhatatlanságból,
amelyeket most oly szeretettel ültetek belétek.

Venus perversa.

Richard Dehmel.

Ülj le! Hét kereszt közöttünk!
Fő, hogy állatmódra nem szabad!
Lelkem már más ingerek fölött csüng:
magadat szeresd előttem, magadat!

Magadat csak! Vonagló szemérmed,
kéjvizes szemed, csukló nyögésed:
ez kell nékem! - végső kéjnek:
látni magányos őrzöngésed.

Óh te, hogyha újjad alatt melled
bimbaja, már fonnyatag,
földagad, mint valaha szerelmed
régi éjein dagadt -

bús tobzódás! - evvel hagyj betelni!
Magam kéje keserű öröm.
Hadd legyen vad gyönyöröm
a te bús vadságodon legelni!

amint csillapítod elhagyott
araként magányos vágyaid,
s mámoros kézzel kutatgatod
tested titkos boldogságait.

Mostan - édes - - tekinteted megtörik,
Óh, szemem megtört szemed hadd issza!
Rezzelés fut lábtól ajkakig -
Ne húzódj oly vadul vissza!

Undorodsz? Az unt tehénség
jobban tetszett? - -

S borzalom szalad
rajtunk át: ha bús fajunkra vénség
borul majd: a szerelemből ez marad!...

A kis házikó.

Pierre Louys.

A kis házikó, ahol az ágya áll, legszebb
a föld kerekségén. Fák karjai tartják,
fala szikkadt vályog, a haja szalmahaj.

Nagyon megkedveltem: benne hálunk, mi-
óta hűsek az éjszakák; s minél inkább
hűsek, annál hosszabbak is. Mire a nap
fölkel, édes fáradtságot érzek.

Földön a matrácunk; két fekete gyapjú-
takaró takar be; s a testeink egymást
melengetik. Súlyos melle nyomja keble-
imet. Szívem hangosan ver...

Átfog, úgy szorit, hogy szinte össze-
tör, szegény gyöngé kislányt. De ha
belém hatolt, nem tudok többé semmit
e világról, és levághatnák kezemet-
lábomat, mégsem ébrednék fel gyönyö-
rüségeből.

Gyönyör.

Pierre Louys.

Ott hagytak bennünket éjszakára, egy fehér, terrászon, elaléltan a rózsák között. A meleg izzadság csorgott mint a könnyek, kebleinkre a hónunk alól. Nehéz gyönyör biborozta hanyattcsukló fejeinket.

Négy fogoly galamb röpködött fölöttünk, négyféle illattal átítatva, csöndben. Szárnyaikról cseppekben hullott a parfüm a meztelen nőkre. Csupa irisz voltam.

Óh lanyhaság! Arcomat egy fiatal lány hasára nyugtattam, aki nedves hajam frissességébe burkolózott. Nyitott ajkamat megrészegítette sáfrányos bőrének illata. Nyakamra zárta combjait.

Aludtam, de valami fárasztó álom felébresztett: egy iynx, éjjeli vágyaknak madara, eszeveszetten dalolt a távolban. Borzongva, felköhögtem. Egy lankadó kar, mint egy virág, emelkedett a légből, lassan, a hold felé.

BABITS MIHÁLY jelen műve csupán az irodalom történetének komoly kutatói számára készült. Kereskedelmi forgalomba nem került. Terjesztése előzetes aláírások útján történt. A képeket marquis FRANÇOIS DE BAYROS rajzolta e mű számára. HELLAS-VERLAG,

G.m.b.H., Wien, kiadása; FRIEDRICH JASPER nyomdája készítette 500 számozott példányban.